

**TÜRKİYE BİLİMSEL VE
TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA
KURUMU**

**2013 YILI SAYIŞTAY
DENETİM RAPORU**

Ağustos 2014

İÇERİK

**I) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA
KURUMU 2013 YILI DÜZENLİLİK DENETİMİ RAPORU
(Sayfa no:1-32)**

**II) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA
KURUMU 2013 YILI PERFORMANS DENETİMİ RAPORU
(Sayfa no:33-60)**

**TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK
ARAŞTIRMA KURUMU**

2013 YILI DÜZENLİLİK DENETİMİ RAPORU

İÇİNDEKİLER

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	5
DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	6
DENETİM GÖRÜŞÜ	12
DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	13

KISALTMALAR

AG: Personel Hizmet Grubu Kodu

ARGE: Araştırma Geliştirme

BDD: Bilgisayar Destekli Denetim

KDV: Katma Değer Vergisi

KGK-1: Kanatlı Güdüm Kiti-1

KSM: Kamu Sertifikasyon Merkezi

MAM: Marmara Araştırma Merkezi

PARDUS: TBTAK tarafından geliştirilen Milli İşletim Sistemi

SAGE: Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü

SKAAS II: Sayısal Kayıt Arřiv ve Analiz Sistemi II

SUBA: TBTAK tarafından Suudi Arabistan için geliştirilen proje

TARAL: TBTAK Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projeleri

TDVM: Türkiye Deprem Veri Merkezi

TBTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

TSSDE: Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü

UEKAE: Ulusal Elektronik Kriptoloji Araştırma Enstitüsü

ULAKBM: Ulusal Akademik Aę ve Bilgi Merkezi

UME: Ulusal Metroloji Enstitüsü

UZAY: Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), muhasebe işlemlerini Maliye Bakanlığı tarafından yapılan düzenlemelere ve kendi çıkarmış olduğu yönetmelik ile usul ve esaslara göre yürüten, tahakkuk esaslı muhasebe sistemini kullanan özel bütçeli bir kurumdur.

Kurumun kurumsal kodu 40.08 olup 2013 yılı bütçesine ait ödenek cetvelinde yer alan bilgiler çerçevesinde, kurumsal sınıflandırmanın üç ve dördüncü düzeylerine göre 24 harcama biriminden ve 11 adet muhasebe biriminden oluşmaktadır.

Kamu idaresinin mali yapısına ilişkin faaliyetleri, dönem sonu mali tabloları çerçevesinde aşağıda incelenmiştir.

2013 Yılı TÜBİTAK Bilançosu

Kurumun 2012 ve 2013 yılı bilançolarına karşılaştırmalı olarak aşağıda yer verilmiş olup temel bilanço büyüklüklerinde önemli bir değişimin olmadığı görülmektedir.

AKTİFLER	2012	2013
DÖNEN VARLIKLAR	1.354.416.495,29	1.548.702.472,40
Hazır Değerler	547.867.919,80	619.012.379,11
Menkul Kıymet ve Varlıklar	102.173.611,22	74.791.825,90
Faaliyet Alacakları	500.922.116,94	635.528.806,19
Kurum Alacakları	156.294.625,51	150.012.893,06
Diğer Alacaklar	1.307.446,83	1.762.173,43
Stoklar	2.212.069,02	2.911.466,90
Ön Ödemeler	17.341.416,48	32.405.256,16
Diğer Dönen Varlıklar	26.297.288,59	32.277.671,65
DURAN VARLIKLAR	370.511.346,15	395.345.637,14
Mali Duran Varlıklar	1.355.249,00	1.355.249,00
Maddi Duran Varlıklar	366.958.153,31	394.135.279,81
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	2.197.943,84	2.992.672,31
Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	0,00	22.422,39
Diğer Duran Varlıklar	0,00	-3.159.986,37
AKTİF TOPLAMI	1.724.927.841,44	1.944.048.109,54

PASİFLER	2012	2013
KISA VADELİ YAB. KAYNAKLAR	469.313.602,08	643.077.062,94
Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	6.241.009,38	5.661.922,85
Kısa Vadeli Dış Mali Borçlar	1.194.782,77	0,00
Faaliyet Borçları	153.577.054,44	150.862.076,49
Emanet Yabancı Kaynaklar	280.698.487,83	445.938.484,01
Alınan Avanslar	836.988,57	1.211.594,26
Ödenecek Diğer Yükümlülükler	26.171.231,71	37.158.493,19
Borç ve Gider Karşılıkları	0,00	0,00
Diğer Kısa Vadeli Yab. Kaynaklar	594.047,38	2.244.492,14
UZUN VADELİ YAB. KAYNAKLAR	21.089.355,71	24.174.313,36
Uzun Vadeli İş Mali Borçlar	4.966.620,60	6.821.448,14
Uzun Vadeli Dış Mali Borçlar	3.584.348,16	0,00
Diğer Borçlar	16.295,37	98.500,41
Borç ve Gider Karşılıkları	12.522.091,58	17.254.364,81
ÖZKAYNAKLAR	1.234.524.883,65	1.276.796.733,24
PASİF TOPLAMI	1.724.927.841,44	1.944.048.109,54

Kamu İdaresinin Gelirleri

Kamu idaresinin 2013 yılı gerçekleşen gelirlerinin % 74'ünü hazine yardımları, %26'sını ise öz gelirleri oluşturmaktadır. 2013 yılı Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosuna göre planlanan gelir 1.745.502,00 TL iken, gerçekleşen gelir 2.095.221.097,55 TL olmuştur. Bir önceki yıldan devreden 921.946.235,24 TL gelir ile birlikte kaynak toplamı 3.017.167.332,79 TL'ye ulaşmıştır. 2012 yılında gerçekleşen toplam gelir ise 2.488.620.902,32 TL'dir. 2013 yılında elde edilen gelirin 1.540.501.857,00 TL'si, merkezi yönetim bütçesinden hazine yardımı olarak kurum bütçesine aktarılan tutardır. Kurumun asli faaliyetleri ile diğer faaliyetleri sonucu elde ettiği gelir ise öngörülenden 299.719.240,55 TL daha fazla gerçekleşmiştir.

Kamu İdaresinin Giderleri

Kurumun 2012 yılı toplam gideri 1.562.844.390,00 TL iken 2013 yılı gideri 2.176.169.460,17 TL olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılı harcamalarının dağılımı ikinci düzey ekonomik kod bazında aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Gider Bütçesi	Planlanan (P)	Gerçekleşen (G)	Gerçekleşme Oranı (%) (100×G/P)
01. Personel Giderleri	269.731.000,00	264.082.403,69	97,91
02. SGK Devlet Primi Giderleri	45.719.000,00	43.615.966,08	95,40
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	167.936.000,00	220.129.780,57	131,08
05. Cari Transferler	165.606.000,00	266.429.372,31	160,88
06. Sermaye Giderleri	150.000.000,00	84.599.889,07	56,40
07. Sermaye Transferleri	946.510.000,00	1.297.312.048,45	137,06
Toplam Gider	1.745.502.000,00	2.176.169.460,17	124,67

Tablodan anlaşıldığı üzere, toplam giderlerin yaklaşık %60'ını sermaye transferleri oluşturmakta olup 07 tertibinden yapılan ödemeler, kamu idaresinin desteklediği projelerin toplam tutarını göstermektedir.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunca "Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli,

- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda, denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1:

Ankara Başkanlık Hizmet Binasının yeniden değerlemesine ilişkin yapılan hatalı muhasebe kayıtlarına esas düzeltme kayıtlarının yapılamadığı, dolayısıyla 252 Binalar Hesabında mevcut 44.104.000 TL tutarındaki hatanın devam ettiği anlaşılmıştır.

2012 yılı Denetim Raporunda da yer alan ve denetim görüşünü etkileyen bulgulardan biri olan ve 1994 yılında 67.070,97 TL olarak varlık hesaplarında yer alan TÜBİTAK Başkanlık Hizmet Binasına, 31.12.1998 tarihinde %100 amortisman ayrılmıştır.

2011 yılında Başkanlık tarafından, söz konusu bina için özel bir gayrimenkul değerlendirme ve danışmanlık şirketinden hizmet alınmış, şirketin hazırladığı rapora istinaden de, binanın değeri 40.000.000 TL olarak yeniden tespit edilmiştir. Belirlenen bu rakam, 280 nolu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile tespit edilen %10,26 oranı esas alınarak 2012 yılı içinde yeniden değerlemeye tabi tutulmuş ve varlığın değeri 44.104.000 TL olarak güncellenmiştir.

Genel Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinde Uygulanacak Amortisman ve Tükenme Payı Süre, Yöntem ve Oranlarına İlişkin 2006-1 sayılı Genel Tebliğ'in 7 nci maddesinde, 2006 yılı sonu amortisman ve tükenme payı uygulamasında, genel yönetim kapsamındaki genel bütçeli kamu idareleri dışında kalan diğer kamu idarelerinin amortismanına tabi varlıkların yararlanma sürelerinin başlangıcını yardımcı hesaplar itibarıyla nasıl yapacakları açıklanmıştır.

Yapılan incelemede; 67.070,97 TL değerindeki Başkanlık binası için adı geçen Tebliğ'in yayın tarihinden önce muhasebe kaydı yapıldığı gibi ilgili binaya %100 amortisman ayırma işleminin de tamamlandığı görülmüş olup Tebliğ'de belirtilen hükümlerin söz konusu taşınmaz için uygulanmasına gerek kalmamıştır.

2006-1 Sayılı Genel Tebliğ, 01.01.2008 tarihinden itibaren geçerli 1 Sayılı Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği Genel Tebliği ile yürürlükten kaldırılmış olup yeni Tebliğ'in "Amortisman ve tükenme payına tabi tutulan varlıkların değeri" başlıklı 3 üncü maddesinde, yeniden değerlendirme yapılan varlıklar için amortisman hesabına esas değer, yeniden değerlendirme sonucu ortaya çıkan değer olduğu ifade edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubuna

ilişkin açıklamalar içeren 170 nci maddesinin ç fıkrasında, “Maddi duran varlıkların yeniden değerlendirme işlemleri” anlatılmaktadır.

Maliye Bakanlığı, bugüne değin kamu idarelerinin amortismanına tabi varlıklarına ilişkin yeniden değerlendirme usul ve esaslarını belirlememiş ve yeniden değerlendirme oranını tespit etmemiştir.

Her ne kadar TÜBİTAK İdaresi, sorumlu olmadığı halde muhasebe kayıtlarında yer alan taşınmazının değerini güncellemiş ve yeniden değerlemeye tabi tutmuş ise de bu aşamadan sonra yapılacak kayıtlar; 2006 yılından önce kayıtlara alınmış olan ve 2012 yılında değerlemesi yapılarak kayıtları güncellenen ve değer artış farkı 44.104.000 TL olan bina için;

----- / -----

252 Binalar Hesabı 44.104.000 TL

630 Giderler Hesabı 882.080 TL

(44.104.000 TL'nin %2'si.)

522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı 44.104.000 TL

257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı 882.080 TL

----- / -----

Şeklinde olmalıyken, binanın yeniden değerlendirme sonucundaki değer artış farkı olarak kamu idaresinin hesapladığı 44.036.929,03 TL için %100 amortisman ayrılması suretiyle;

252 Binalar Hesabında 67.070,97 TL, 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabında 44.104.000 TL ve 630 Giderler Hesabında ilk yıl ayrılması gereken amortisman tutarı olan 882.080 TL tutarlarında eksiklik, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabında ise 43.154.849,03 TL fazlalık (muhasebe birimi tarafından ayrılan amortisman tutarı olan 44.036.929,03 TL'den binanın yeni değeri olan 44.104.000 TL'nin %2 si olan 882.080 TL düşülerek bulunan tutar) olduğu tespit edilmiştir.

Maliye Bakanlığının kamu idaresinin talebi üzerine yazdığı 31.01.2014 tarih 28165485-210.16.02-941 sayılı yazısında özetle; yeniden değerlemeye ilişkin usul ve

esasların belirlenmemesinden ötürü 522- Yeniden Değerleme Farkları Hesabının açılmayacağı belirtilmiştir.

Sonuç itibarıyla; 252 Binalar Hesabındaki Toplam 44.104.000,00 TL'lik hata tutarının, 2013 yılı mali tablolarına da yansımaya devam ettiği anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında: Bulgu konusu hatalı muhasebe kayıtlarını düzeltmek üzere Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü'ne 16/12/2013 tarihli ve 232670 sayılı yazı ile "522-Yeniden Değerleme Farkları Hesabı"nın kullanımlarına açılması için talepte bulunduğu, cevap yazısında ise Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 28'inci maddesinde "*Kapsama dahil kamu idareleri, bilançolarına dahil amortismanlara tabi varlıkları ve bu varlıklar üzerinden ayrılmış olup bilançolarında gösterilen amortismanları, son üç yıllık fiyatlar genel düzeyindeki değişim toplamı Kurul tarafından belirlenen oranı geçerse, her hesap dönemi sonu itibarıyla Bakanlıkça belirlenecek esas ve usullere göre aşağıdaki şekilde yeniden değerlemeye tabi tutarlar.*" hükmünün vurgulandığı ve Maliye Bakanlığınca yeniden değerlendirilmesine ilişkin usul ve esas belirlenmediğinden "522-Yeniden Değerleme Farkları Hesabı"nın kullanılmasının mümkün olmadığı,

Bu çerçevede, yeniden değerlendirilmeye tabi tutulmaması gereken Başkanlık hizmet binası için yeniden değerlendirilme yapılmış olması nedeniyle, 16/05/2012 tarihli ve 20120005929 nolu muhasebe işlem fişi (MİF) ile yapılan kayıt, 15/05/2014 tarih 20140009955 nolu MİF ile düzeltildiği, ifade edilmektedir.

Sonuç olarak: Kamu idaresi, Maliye Bakanlığınca yeniden değerlendirilme uygulamasına ilişkin usul ve esas belirlenmediğinden "522-Yeniden Değerleme Farkları Hesabı"nın kullanılmasının mümkün olmadığına ilişkin olarak yapmış olduğu açıklamanın yanı sıra 2014 yılında daha önce yapmış olduğu hatalı kaydı düzeltme yoluna gittiğini de belirtmiştir. Bulguya ilişkin yapılan düzeltme kaydı incelenmiş olup 252 Binalar Hesabının alacağına 44.036.929,03 TL, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına da aynı tutarda borç kaydı yapıldığı görülmüştür. Yapılan düzeltme kaydı ile Binalar Hesabındaki hatanın düzeltildiği, ancak düzeltmenin 2014 yılı mali tablolarına yansdığı anlaşılmıştır.

BULGU 2:

Dış destekli projelerden elde edilen hizmet gelirlerinin %60'ının bütçe geliri olarak kaydedilmediği tespit edilmiştir.

278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanun'un 9 uncu maddesinde, dış destekli projelerden elde edilen gelirlerin %60'ı Kurumun gelir kaynakları arasında sayılmıştır. Nitekim söz konusu hüküm uyarınca çıkarılan "TÜBİTAK'ca Kurum Dışına Verilen Hizmetlerin Bedelinin Tespiti ve Elde Edilen Gelirlerin Kullanımına İlişkin Yönetmelik" in 11 inci maddesinde de hizmet gelirlerinin %60'ının gelir kaydedileceği belirtilmiştir. Ancak yapılan incelemede Enstitüler arasında söz konusu gelir kaydının yapılmasına ilişkin uygulama birliğinin olmadığı ve bazı birimlerde söz konusu gelir kaydının yapılmadığı görülmüştür.

278 sayılı Kanun'un 16 ncı maddesinde, Kurum tarafından yürütülen dış destekli projelere ilişkin tahsil edilen tutarların Kurum bütçesine gelir ve gider kaydolunacağı belirtilmiştir. Bu hüküm uyarınca çıkarılan "TÜBİTAK Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ile Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Harcanması ve TÜBİTAK Tarafından Yürütülen Dış Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas ve Usuller" in 23 üncü maddesinde de dış destekli projeler için müşteri kurumdan tahsil olunan miktarların ve bunlara ilişkin giderlerin TÜBİTAK gelir-gider hesaplarına yansıtılmaksızın, proje bazında emanet hesaplarda izleneceği hüküm altına alınmıştır. Söz konusu mevzuat hükümleri doğrultusunda Enstitülerde dış destekli projeler için tahsil olunan tutarlar, aynı anda 800 Bütçe Gelirleri Hesabına ve 830 Bütçe Giderleri Hesabına kaydolunarak, bütçe dışına çıkarılmaktadır. Bu projelerden yılsonunda elde edilen hizmet gelirinin %60'ının da tekrar 800 Bütçe Gelirleri hesabına kaydolunması halinde 800 hesabında mükerrer kayıt meydana geleceğinden bahisle, bazı birimlerde %60 hesaplamasının yapılarak Kanunun amir hükmüne rağmen bütçe geliri kaydının yapılmadığı anlaşılmıştır.

Netice olarak her ne kadar 800 Bütçe Gelirleri Hesabına mükerrer gelir kaydı yapılmış olsa da bu kayıtlardan ilki, tahsil edilen tutarın tamamının bütçe geliri ve akabinde bütçe gideri yapılmasına ilişkindir. Mevzuat uyarınca kurum bütçesinde yer alması gereken tek tutar elde edilen hizmet gelirlerinden ayrılacak olan paydır. Ancak 2012 yılında elde edilen ve yılsonunda hesaplanan hizmet gelirlerinin %60'ı, UME Biriminde 2.102.625,00 TL, Türkiye

Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü (TÜSSİDE) Biriminde 503.662,20 TL ve MAM Biriminde 2.237.831,53 TL gelir kaydedilmeyerek 800 hesabında toplam 4.844.118,73 TL tutarında eksiklik meydana geldiği tespit edilmiştir.

278 sayılı Kanun'da hizmet gelirlerinin %60'ı bütçe geliri sayılmasına rağmen, ikincil mevzuatla yapılan düzenlemelerle elde edilen gelirin tamamının hem bütçe geliri hem de bütçe gideri yapılarak bütçe dışına çıkarılması mümkün olmayıp mevzuat düzenlemelerindeki söz konusu çelişkili hususların giderilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında: "278 sayılı Kanun'un 9 ve 16 ncı maddeleri ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunca Kurum Dışına Verilen Hizmetlerin Bedelinin Tespiti ve Elde Edilen Gelirlerin Kullanımına İlişkin Yönetmelik'in 11 inci maddesine göre Marmara Araştırma Merkezi tarafından 2012 yılında elde edilen hizmet gelirleri;

%60 Kurum Payı: 2.234.831,53.-TL

Genel Gider Payı: 3.916.898,20.-TL

Olmak üzere toplam 6.154.729,73.TL, 18.04.2013 tarih ve 20130008954 yevmiye nolu fiş ile bütçe gelirlerine kaydedilmiştir.

Ancak belirtilen mevzuat düzenlemelerindeki çelişkili hükümler dolayısıyla TÜSSİDE ve UME'de ilgili bütçe geliri kayıtları yapılmamıştır.

Hizmet gelirlerinin %60'ının bütçe geliri olarak kaydedilmesi ile elde edilen gelirin tamamının hem bütçe geliri hem de bütçe gideri yapılarak bütçe dışına çıkarılması ile ilgili mevzuat düzenlemelerindeki çelişkili noktaların giderilmesi için gerekli çalışmalar gerçekleştirilecektir. Bu çalışmalar neticesinde merkez ve enstitüler arasında % 60 gelir kaydına ilişkin uygulama birliği sağlanacaktır."

Demektedir.

Sonuç olarak: Kamu idaresinin cevabından, bulguda yer alan MAM birimine ait 2.234.831,53.-TL tutarındaki %60 hizmet gelirinin 18.04.2013 tarih ve 20130008954 nolu muhasebe işlem fişi ile kayıtlara alındığı anlaşıldığından bu hususta denecek kalmamıştır. Ancak 2012 yılında elde edilen ve yılsonunda hesaplanan hizmet gelirlerinin %60'ının, UME Biriminde 2.102.625,00 TL ve Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü (TÜSSİDE) Biriminde 503.662,20 TL olarak gelir kaydedilmemesi suretiyle, 800 Bütçe Gelirleri ve 600 Gelirler Hesaplarında, dolayısıyla dönem sonu faaliyet sonuçları hesaplarından olan 590 Dönem

Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabında Toplam 2.606.287,20 TL tutarında eksiklik mevcuttur ve bu tutardaki hata, kamu idaresi tarafından da kabul edilmektedir.

Diğer taraftan kamu idaresi, hizmet gelirlerinin %60'ının bütçe geliri olarak kaydedilmesi ile elde edilen gelirin tamamının hem bütçe geliri hem de bütçe gideri yapılarak bütçe dışına çıkarılması ile ilgili mevzuat düzenlemelerindeki çelişkili noktaların giderilmesi için gerekli çalışmaların gerçekleştirileceğini ve bu çalışmalar neticesinde merkez ve enstitüler arasında % 60 gelir kaydına ilişkin uygulama birliğinin sağlanacağını ifade etmiş olup gelişmeler, izleyen yıl denetimlerinde takip edilecektir.

BULGU 3:

Kamu idaresinin asli faaliyetlerine ait olmayan giderlerin indirim konusu yapılması suretiyle, 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi (KDV) Hesabında hataya neden olunmuştur.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1 inci maddesine göre ticari, sınai, zirai ve serbest meslek faaliyetleri çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler KDV'ye tabidir. 1 Seri Nolu KDV Genel Tebliği'nin (b) bendinde indirilemeyecek KDV'ler açıklanmıştır. Tebliğ'in B/4 fıkrasında açıkça ifade edildiği üzere; faaliyetin yürütülmesi için gerekli olan giderler dışında kalan, işle ilgili bulunmayan veya işletme sahibinin özel tüketimine yönelik harcamalar niteliğinde bulunan ve sair kanunen kabul edilmeyen giderlere ilişkin belgelerde gösterilen katma değer vergisi tüketici durumunda bulunan işletme veya işletme sahibi üzerinde kalacaktır. Bu durumda, kamu idaresi bünyesindeki Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü (SAGE) Biriminde yemek, temizlik ve güvenlik hizmeti alımlarına ait KDV'nin kurumun asli faaliyeti ile ilgili olmadığı açıktır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine uyulmayarak 191 İndirilecek KDV Hesabında 64.139,94 TL tutarında fazla gösterime sebebiyet verilmiştir.

Kamu idaresi cevabında: Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü'nün (SAGE) kurum dışına verilen hizmetler kapsamı dışında kalan ve asli faaliyeti ile ilgili olmayan yemek, temizlik ve güvenlik hizmeti alımlarına ait KDV'nin 2014 yılından itibaren indirim konusu yapılmadığını belirtmiştir.

Sonuç olarak: Kamu idaresi her ne kadar cevabında 2014 yılında hatalı uygulamanın

düzeltilmediğini ifade etmiş ise de herhangi bir kanıtlayıcı belge sunmadığından, konunun 2014 yılı denetimlerinde takibi gerekmekte olup netice itibariyle 191 İndirilecek KDV Hesabında 64.139,94 TL tutarında fazlalık mevcuttur.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) 2013 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tabloların, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı Bilanço hesaplarından olan 252 Binalar Hesabı, 191 İndirilecek KDV Hesabı ve 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı, Faaliyet Sonuçları Tablosu hesaplarından olan 600 Gelirler Hesabı hariç olmak üzere, tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1:

Kamu idaresinin bütçe gelirlerinden olan popüler kitap ve dergi satışı ihalelerinde, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu yerine TÜBİTAK Taşınır ve Taşınmazların İdaresine Dair Yönetmelik hükümlerine göre işlem yapıldığı anlaşılmıştır.

2886 sayılı Kanun'un "Kapsam" başlıklı 1 inci maddesinde; katma bütçeli idarelerin, alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerini bu Kanuna göre yürüteceği hüküm altına alınmıştır.

5436 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un Geçici 3 üncü maddesinin son fıkrasında; mevzuatta katma bütçeli idarelere yapılan atıfların katma bütçeli idare iken 5018 sayılı Kanun'la özel bütçeli idareler kapsamına alınan kamu idareleri bakımından, ilgisine göre bu idarelere yapılmış sayılacağı belirtilmiştir.

TÜBİTAK, 5018 sayılı Kanun öncesinde özerk bütçeli bir kuruluş iken söz konusu Kanun'la birlikte özel bütçeli idareler arasına alınmıştır. Dolayısıyla 5018 sayılı Kanun'la birlikte TÜBİTAK'ın bütçeye gelir sağlayan faaliyetleri için gerçekleştireceği ihalelerinde, 2886 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması gerekecektir.

Kurumun popüler kitap ve dergi satışı ihalelerinde uyguladığı TÜBİTAK Taşınır ve Taşınmazların İdaresine Dair Yönetmelik ile 2886 sayılı Kanun'un ihale süreçleri karşılaştırıldığında; ilan hususu Kanun'da daha ayrıntılı düzenlendiği halde Yönetmelik'te ihale yetkilisine yetki verildiği, 2886 sayılı Kanun'un 29 uncu maddesi ile ihale komisyonuna gerekçesini belirterek ihaleyi yapmama yetkisi verildiği halde Yönetmelik'te böyle bir düzenleme bulunmadığı, ihale usulleri açısından Yönetmelik'te belli istekliler arasında kapalı teklif usulü ile yarışma usulünün düzenlenmediği, 2886 sayılı Kanun'un 36 ncı maddesinde ise kapalı teklif usulünün esas olduğu ve diğer usullerin belirli şartların oluşması halinde uygulanabileceği hüküm altına alınmışken Yönetmelik'te böyle bir düzenlemenin bulunmadığı görülmektedir.

Örnek olarak verilen bu farklılıklar olmasa dahi, kurumun kitap ve dergi satış geliri elde etmek üzere yaptığı ihalelerde 2886 sayılı Kanun hükümlerini uygulamaması, 5018 sayılı Kanun'a aykırılık teşkil etmekte olup TÜBİTAK Taşınır ve Taşınmazların İdaresine Dair Yönetmelik'in geçerliliğinin bulunmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında: TÜBİTAK'ın, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 1 inci

maddesinde sayılanlar arasında yer almadığından, ilgili mevzuatın 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile getirilen düzenlemelere uyumlu hale getirilmesi amacıyla 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında olmayan taşınır ve taşınmaz mal ve hakların satış, kiraya verilmesi ile taşınmaz malların trampa, arsa veya kat karşılığı inşaat yaptırılması, ön izin verilmesi ve irtifak hakkı kurulması, ecrimisil ve tahliyesine ilişkin TÜBİTAK Taşınır ve Taşınmazlarının İdaresine Dair Yönetmelik'in hazırlanarak 26/02/2011 tarih ve 27858 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanıp yürürlüğe girdiğini, söz konusu Yönetmelik kapsamındaki işlemlerin, adı geçen Yönetmelik hükümlerine göre yapılmasının hukuka aykırılık teşkil etmediğinin düşünüldüğünü, belirtmiştir.

Sonuç olarak: Kamu idaresi, 24.07.1963 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanun ile kurulmuştur. Söz konusu Kanununun 1 inci maddesinde Türkiye'de müspet bilimler alanında temel ve uygulamalı araştırmaları geliştirmek, teşvik etmek, düzenlemek ve koordine etmek amacıyla, tüzel kişiliği, idari ve mali özerkliği bulunmak ve Başbakana bağlı olmak üzere Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu kurulduğu ve kurumun bu Kanunda belirtilmeyen hallerde özel hukuk hükümlerine tabi olduğu ifade edilmiştir. Yine aynı Kanununun 10 uncu maddesinde kurumun 1050, 2490 ve 3460 sayılı Kanunlarla bunların ek ve tadilleri ve aksine açıkça hüküm konmadıkça bu Kanunların yerlerine geçecek Kanunlara ve Sayıştay'ın vize ve denetimine bağlı olmadığı, artırma eksiltme ve ihale işleriyle hesap ve sarf işlerinin ne yolda yürütüleceği ve müsbet evrakın şekli ve çeşitlerinin bir yönetmelikle tespit olunacağı belirtilmiştir.

Görüleceği üzere kamu idaresi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun yürürlüğe girdiği tarihten önce 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu kapsamında yer almayan, ihaleli işlemlerinde ise 08.09.1983 sayılı 2886 Devlet İhale Kanunu ile mülga olan 02.06.1934 tarihli 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanuna dışında kalan, kendi düzenlemelerine göre işlemlerini yürüten bir kurumdur. 5018 sayılı Yasa ile birlikte kamu idaresi özel bütçeli idareler arasına alınmıştır. Dolayısıyla kamu kaynağı elde eden ve kamu kaynağından harcama yapan bir kuruluş haline gelen TÜBİTAK, söz konusu Yasada yer alan tüm hükümlere de tabi olup bu Kanunla kendilerine bir istisna tanınmamıştır. Nitekim Kanun kamu gelirini tanımlamış ve "Kanunlarına dayanılarak ... taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, ... ile diğer gelirleri," kamu gelirleri olarak saymıştır. 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanun'da da kurumun gelir kaynakları arasında

"Yayım gelirleri ve diğer faaliyet gelirleri" sayılmıştır. Kamu idaresinin harcama gerektiren işlemlerinden ihaleli olanların tabi olduğu mevzuat 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'dur. Söz konusu Kanun'un "Kapsam" başlıklı 2 inci maddesinde özel bütçeli kurumların her türlü kaynağından karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalelerinin bu Kanun hükümlerine göre yürütüleceği hükme bağlanmıştır. Yasanın 68 inci maddesinin a fıkrasında ise bu Kanun kapsamında yer alan işlerin ihalesinde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerinin uygulanmayacağı ifade edilerek, 4734 sayılı Kanun kapsamındaki kurumların harcama gerektiren işlerine ilişkin ihalelerinde 2886 sayılı Yasanın geçerli olmadığı vurgulanmıştır. Kamu idarelerinin gelir getirici ihaleli işlerinde uygulanacak mevzuat ise aksine bir hüküm olmadığı sürece 2886 sayılı Yasa olmaktadır. Kamu idaresi, 5018 sayılı Yasa öncesinde gelirlerle ilgili işlemlerinde Kuruluş Kanununun 10 uncu maddesinde yer alan hükme istinaden 2886 sayılı Yasa'dan istisna iken 5018 sayılı Yasa sonrasında, ilgili Kanununda 31.07.2008 tarih ve 5798 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik ile söz konusu istisnadan yararlanamaz duruma gelmiştir.

Kamu idaresi cevabi yazısında her ne kadar TÜBİTAK'ın, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 1 inci maddesinde sayılanlar arasında yer almadığından bahisle ilgili mevzuatının 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile getirilen düzenlemelere uyumlu hale getirilmesi amacıyla bu Kanun kapsamında olmayan taşınır ve taşınmaz mal ve hakların satış, kiraya verilmesi ile taşınmaz malların trampa, arsa veya kat karşılığı inşaat yaptırılması, ön izin verilmesi ve irtifak hakkı kurulması, ecrimisil ve tahliyesine ilişkin TÜBİTAK Taşınır ve Taşınmazlarının İdaresine Dair Yönetmelik'in hazırlanarak 26/02/2011 tarih ve 27858 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanıp yürürlüğe girdiğini ifade etse de özel bir Kanunla tanınmayan bir istisnanın Yönetmelikle istisna haline dönüştürülmesi mümkün değildir. Dolayısıyla kamu idaresi kendisine istisna tanıyan bir kanun hükmü olmadığı sürece, gelir getirici işlemlerine ait ihalelerinde 2886 sayılı Kanun hükümlerine göre hareket etmek durumundadır.

5436 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un Geçici 3 üncü maddesinin son fıkrasında; mevzuatta katma bütçeli idarelere yapılan atıfların katma bütçeli idare iken 5018 sayılı Kanun ile özel bütçeli idareler kapsamına alınan kamu idareleri bakımından, ilgisine göre bu idarelere yapılmış sayılacağı belirtilmiştir.

5436 sayılı Kanun'un söz konusu maddesi, 5018 sayılı Yasadan önce çıkan mevzuatlarda yer alan katma bütçeli idareler ibaresinin bu yasa ile birlikte özel bütçeli idareler olarak değiştirildiğini belirtmektedir.

Dolayısıyla 5018 sayılı Kanun öncesinde çıkarılmış olan ve halen yürürlükte bulunan 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 1 inci maddesinde ifade olunan "katma bütçeli idareler" ifadesi, 5018 sayılı Yasa ile birlikte "özel bütçeli idareler" olarak değerlendirilmelidir.

Sonuç olarak 5018 sayılı Yasa ile birlikte II sayılı cetvelde özel bütçeli idareler arasında sayılan tüm idarelerin gelir getirici faaliyetleri için gerçekleştirecekleri ihalelerin, özel kanunlarında istisna hükmü olmadığı sürece, 2886 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılması gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 2:

Kamu idaresinin personel alım sürecinin "Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" hükümlerine uygun olmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kanun'a ekli (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olarak TÜBİTAK, kamu kurum ve kuruluşlarına iş kanunları hükümlerine göre çalıştırılmak üzere sürekli veya geçici işçi alınmasına ilişkin usul ve esasları düzenleyen Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine tabidir.

Yönetmeliğin 2 nci maddesinin 2 nci bendinde;

"Bu Yönetmelik hükümleri;

...

ç) Bu Yönetmelik kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarında iş kanunları hükümlerine göre istihdam edilecek daire başkanı, daire başkanı muadili veya daha üst düzey yönetici, tabip, uzman tabip, dış tabibi ve eczacı kadroları,

d) Kamu kurum ve kuruluşlarında, hukuk müşaviri, müfettiş, kontrolör, denetmen, denetçi, uzman ve aktüer gibi mesleklerde çalışanlar arasında yapılacak işçi alımları,

e) Kamu kurum ve kuruluşlarının proje bazındaki faaliyetlerinde belirli süreli iş sözleşmesine tabi olarak, özel nitelik ve uzmanlık gerektiren işler,

f) (Değişik: 3/2/2012/3180 K.) Üniversite veya bilimsel araştırma kurumu niteliğindeki kuruluşlar ile petrol ve doğalgaz alanında faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarının araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde, bu faaliyetlerin devamı süresiyle sınırlı olarak görev alacak teknik ve uzman personel ile bu kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen ve/veya yürütülen proje bazındaki faaliyetlerde bu faaliyetlerin devamı süresiyle sınırlı olarak çalıştırılacaklar,

İçin uygulanmaz. Ancak, bu kapsamdaki işçi alım ilanlarının Kuruma bildirilmesi

zorunludur. Bu ilanlar Kurum internet sitesinde ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca uygun görülen iletişim araçları ile kamuoyuna duyurulur. Kamu kurum ve kuruluşları işçi alımının adil ve şeffaf bir şekilde yapılmasını sağlayacak diğer tedbirleri de alır.”

Hükmüne yer verilmiş olup bu hükme aykırı uygulamalara aşağıda yer verilmiştir:

A) Personel alım sürecinde Yönetmelik hükümlerine aykırı olarak ilan yoluna başvurulmadığı görülmüştür.

Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’le istisna kapsamındaki kurumlar için de personel alımlarında ilan zorunluluğu getirilmiş iken TÜBİTAK Personel İşe Alma, Atama, Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esasları’nda gerekli görülen hallerde atama yetkilisinin onayı ile ilan yapılmayabileceği belirtilmiştir. Bu Esaslar, 2010 tarihli ve 184 sayılı Bilim Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulmuş düzenleyici bir işlem olup normlar hiyerarşisine göre Yönetmelik hükümlerine aykırı bir düzenleme yapılamaz. Dolayısıyla TÜBİTAK Personel İşe Alma, Atama, Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esasları’nda ilansız personel alımına cevaz veren istisna hükmünün geçerliliği bulunmamaktadır.

Kamu idaresinde 2013 yılında yapılan açıktan atamalarda; TÜBİTAK Başkanlık Birimi için proje personeli alımlarının tamamında, 91 kadrolu personelin ise 47’sinde; UZAY Biriminde 39 proje personelinin 30’unda ve kadrolu 1 kişide; ULAKBİM Biriminde 20 proje personelinin 17’sinde; SAGE Biriminde 99 proje personelinin 46’sında ilan yoluna başvurulmadığı tespit edilmiştir.

B) Kadrolu personel ihtiyacının Yönetmelik hükümlerine aykırı olarak Türkiye İş Kurumu aracılığıyla temin edilmediği anlaşılmıştır.

Yönetmeliğin yukarıda yer verilen istisna hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; daire başkanı altındaki düzeyde istihdam edilecek ve idari görevlerde uzman harici kadrolarda belirsiz süreli iş sözleşmesi ile çalıştırılacak personelin, Türkiye İş Kurumu aracılığıyla temin edilmesi gerekmektedir. Ancak Başkanlık Biriminde 2013 yılında işe başlayan 3 müşavir avukat ve 2 müdürün, Türkiye İş Kurumu’ndan talep edilmeden ve ilan yoluna da başvurulmadan işe alındığı tespit edilmiştir.

C) Proje faaliyetleri ile ilgili olmayan bazı idari personelin Yönetmelik hükümlerine aykırı olarak Türkiye İş Kurumu aracılığıyla temin edilmediği tespit edilmiştir.

Yönetmeliğe göre proje bazındaki faaliyetlerde belirli süreli iş sözleşmesi ile çalıştırılacaklar (proje personeli) Türkiye İş Kurumu aracılığıyla temin edilme

zorunluluğundan istisnadır.

Yapılan incelemede, işe alım sürecinin başından itibaren sekreter gibi idari görevlerde çalıştırılacakları belli olan personelin, proje personeli istisnasından yararlanmak için söz konusu Yönetmelik hükümlerinin ihlal edilerek projeler kapsamında alındığı ancak B ve C kadrolu görevlerde (sekreter gibi) çalıştırıldıkları görülmüştür. Nitekim UEKAE Biriminde örnekleme suretiyle yapılan incelemede, proje bazındaki faaliyetlerde çalışmadığı açıkça belli olan toplam 13 kişinin, proje personeli olarak işe alındığı anlaşılmıştır. Bu durumda istihdam ihtiyacının Türkiye İş Kurumu'ndan işçi talep edilerek karşılanması yönündeki mevzuat gerekliliği bertaraf edilmiş olmaktadır.

Yukarıda bahsedilen personel alım sürecine ilişkin mevzuata aykırı uygulamaların kamu idaresi İç Denetim Birimi Başkanlığı'nca da tespit edildiği, ancak Birimin çalışmalarını tamamlayamadığı görülmüştür.

Netice itibariyle TÜBİTAK, bilimsel araştırma kurumu niteliğinde bir kamu kurumu olarak sadece proje personeli alımında ve daire başkanı veya daha üst düzey yönetici kadrolarına yapacağı alımlarda Türkiye İş Kurumundan talep etmeden, ancak ilan yoluna başvurmak koşuluyla doğrudan alım yapabilmektedir. Daire başkanı altındaki düzeylerde istihdam edilecek yöneticiler dahil kadrolu personel ihtiyacının ise Türkiye İş Kurumu'ndan talep edilerek karşılanması ve idari görevlerde bulunan kişilerin mevzuat gerekliliğini bertaraf edecek şekilde proje personeli statüsünde işe başlatılması uygulamasına son verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında: 278 sayılı Kuruluş Kanunu ile Türkiye'nin rekabet gücünü ve refahını artırmak ve sürekli kılmak için; toplumun her kesimi ve ilgili kurumlarla iş birliği içinde, ulusal öncelikler doğrultusunda bilim ve teknoloji politikaları geliştirmek, bunları gerçekleştirecek alt yapının ve araçların oluşturulmasına katkı sağlamak, araştırma ve geliştirme faaliyetlerini özendirme, desteklemek, koordine etmek, yürütmek; bilim ve teknoloji kültürünün geliştirilmesinde öncülük yapmak amacıyla kurulan Kurumun tüzel kişiliğe, idarî ve malî özerkliğe sahip olduğundan bahisle, Bilim Kurulunun mevzuat düzenleme yetkisini belirterek Kuruluş Kanunu'nun 17 nci Maddesi Ek fıkrasında yer alan "*Kurum ihtiyaca uygun kuruluş ve kadro statülerinin düzenlenmesinde serbesttir.*" hükmüne de yer vermiştir. TÜBİTAK İnsan Kaynakları Yönetmeliği ve TÜBİTAK Personel İşe Alma, Atama, Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esasları'nın da TÜBİTAK'ın fonksiyonlarına ve ihtiyaçlarına uygun olarak yine 278 sayılı Kuruluş Kanunu'na dayanılarak hazırlandığını, dolayısıyla personel alımlarının söz konusu Yönetmelik ve Esaslara uygun

olarak gerçekleştirildiğini, ayrıca TÜBİTAK Personel İşe Alma, Atama, Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarının 7 nci maddesinde de “*Eleman ihtiyacı uygun görülen vasıtalarla ilan edilir. Ancak gerekli durumlarda Atama Yetkilisinin Oluru ile ilan yapılmaksızın personel istihdam edilebilir.*” hükmü yer aldığından yapılan işlemlerde mevzuata aykırı herhangi bir husus bulunmadığının düşünüldüğünü ifade etmiştir.

Sonuç olarak: Kamu idaresi cevabında, TÜBİTAK’ın ihtiyaca uygun kadro statülerinin düzenlenmesinde serbest ve Bilim Kurulu aracılığıyla mevzuat düzenleme yetkisine haiz olan özerk kurum olduğunu ifade etmektedir.

Kurumun 278 sayılı Kuruluş Kanununda yer alan ve cevapta üzerinde durulan bilim ve teknoloji ile ilgili kuruluş amacı, bu Kurumun bir hizmet yerinden yönetim kuruluşu olduğunun ifadesidir. Türk kamu yönetiminde, hizmet yerinden yönetim kuruluşları bir Bakanlığın vesayet denetimine tabi ve ilgili kuruluşu olarak tüzel kişiliğe, idari ve mali özerkliğe sahip olarak örgütlenmektedir. Bu bağlamda TÜBİTAK da Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’nın ilgili kuruluşu olarak 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli bir kamu kurumudur. TÜBİTAK, her ne kadar kendi kuruluş kanununda hiçbir kurumun görüşünü almadan kendi üst karar alma organı Bilim Kurulu aracılığıyla mevzuat düzenleme ve onaylama yetkisine haiz olsa da, mevzuatı normlar hiyerarşisine uygun olmak zorundadır.

Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, kamu kurum ve kuruluşlarına iş kanunları hükümlerine göre çalıştırılmak üzere sürekli veya geçici işçi alınmasına ilişkin usul ve esasları düzenleme amacıyla çıkarılmıştır. Bu Yönetmeliğin “Kapsam” başlıklı 2 nci maddesine göre de 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler, sürekli veya geçici işçi alımlarında bu Yönetmelik hükümlerine tabidirler. Maddenin 2 nci fıkrasında da hangi durumlarda Yönetmelik hükümlerinin uygulanmayacağı sıralanmış ve bulguda bu istisnalar TÜBİTAK açısından irdelenmiştir. Netice itibariyle TÜBİTAK, bilimsel araştırma kurumu niteliğinde bir kamu kurumu olarak sadece proje personeli alımında ve daire başkanı veya daha üst düzey yönetici kadrolarına yapacağı alımlarda Türkiye İş Kurumu’ndan talep etmeden, ancak ilan yoluna başvurmak koşuluyla doğrudan alım yapabilmektedir. Daire başkanı altındaki düzeylerde istihdam edilecek yöneticiler dahil kadrolu personel ihtiyacının ise Türkiye İş Kurumu’ndan talep edilerek karşılanması gerekmektedir. İdari görevlerde bulunan kişilerin proje personeli statüsünde işe başlatılması uygulaması ise mevzuat gerekliliğini bertaraf eden bir usul olarak değerlendirilebilmektedir.

Diğer taraftan; TÜBİTAK Personel İşe Alma, Atama, Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esasları'nın 7 nci maddesinde, gerekli görülen hallerde atama yetkilisinin onayı ile ilan yapılmayabileceği yönünde hüküm bulunmaktadır. Ancak söz konusu Esaslar 2010 tarihli ve 184 sayılı Bilim Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulmuş düzenleyici bir işlemdir. Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ise 01.09.2009 tarihinde yürürlüğe giren ve kamu kurumlarına işçi alımları ile ilgili genel düzenlemeleri içeren bir yönetmeliktir. Söz konusu yönetmelik ile istisna kapsamındaki işçi alımlarında da ilan zorunluluğu getirilmiştir. Normlar hiyerarşisine göre, yönetmelik hükümlerine aykırı bir düzenleyici işlem tesis edilemeyeceğinden TÜBİTAK Personel İşe Alma, Atama, Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esasları'nda ilansız personel alımına cevaz veren istisna hükmünün geçerliliğinin olmadığı düşünülmektedir.

BULGU 3:

Başkanlığa bağlı Enstitü ve Merkezler tarafından yürütülen TÜBİTAK Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projeleri (TARAL) ile İç ve Dış Destekli Projelerde mevzuata aykırı harcamalar ve uygulamalar olduğu tespit edilmiştir.

Yürütülen her bir proje için bütçe oluşturulmakta ve söz konusu proje bütçesinden yapılacak harcamalar, projenin ilgili mevzuatı çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Ancak yapılan incelemede, mevzuatta yer almadığı halde projelere ait olmayan giderlerin proje bütçesinden karşılandığı örnekler görülmüş olup tespitler aşağıdadır:

- a. Finansmanı kamu idaresine ait öz gelirlerle sağlanan ve dış destekli proje haline dönüşmesi muhtemel iç destekli projeler, dış destekli projeler ile ilgili düzenlemelere tabi olup Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunca Kurum Dışına Verilen Hizmetlerin Bedelinin Tespiti ve Elde Edilen Gelirlerin Kullanımına İlişkin Yönetmeliğin "Hizmet maliyetinin hesabı" başlıklı 7 nci maddesine göre, hizmet maliyeti olarak sayılmayan giderlerin yapıldığı, (örneğin, 5115813 MAM Lazer ve Lazer Teknolojileri Projesinden, proje personeli olmayan kişinin yurt dışı yol masrafı ile gündeliğinin proje bütçesinden karşılandığı, açılan bir avans mukabili yapılan harcamanın İstanbul Ticaret Odasından ATA Karnesi alımı için düzenlenen bir kasa makbuzuna ait olduğu, proje maliyet teklifinde yer almayan 3.8 kodundan bakım onarım gideri ödemesi altında laboratuvar için tezgah ve dolap yaptırıldığı, harcama talimatı formlarında toplantı konusuna yer verilmediği halde proje personelinin Ankara'da yapılan toplantılara iştirakinden dolayı yolluk ödemesi yapıldığı, proje

yürütücüsü adına açılan temsil ağırlama avansının yabancı uyruklu bir kişiye ait konaklama, ulaşım ve özel yemek giderleri için kullanıldığı, sempozyum giderlerinin proje bütçesinden karşılanmasının proje teklif formunda yer alan maliyet kalemleri ve proje kapsamında yapılacak işler birlikte değerlendirildiğinde mümkün gözükmeyişi)

- b. Kamu idaresi Merkez ve Enstitüleri tarafından yürütülen dış destekli projelerin bütçelerinden, aynı Yönetmeliğin “Hizmet maliyetinin hesabı” başlıklı 7 nci maddesinde sayılan ve projeden karşılanamayacak giderler arasında olan, Kamu Sertifikasyon Merkezi (KSM) Ürünleri Projesinden; Bilim, Sanayii ve Teknoloji Bakanlığı ek hizmet binasının 3 üncü katının Kamu Sertifikasyon Merkezine tahsis edilmiş olması sebebiyle bu katın tefrişat harcamalarının adı geçen projeden karşılandığı, proje hesabından personelin dil kursu faturalarının ödendiği, SKASS II Projesinden muhtelif işler için görevlendirilen personelin konaklama ve yol masraflarının karşılandığı, Kanatlı Güdüm Kiti (KGK-1) projesinden Ofis Tadilat ve Yenilemesi işi adı altında Hava Kuvvetleri Komutanlığı 1. İkmal Bakım Merkez Komutanlığı içinde SAGE’ye tahsis edilen ofisin tadilat işinin yaptırıldığı, bu ofisin tadilat ve mefruşat işlerinin projelerden karşılandığı, 23.02.2013 tarihinde tamamlanması gereken Yer Testleri Aşamasında SAGE’den kaynaklanan gecikme nedeniyle oluşan ceza tutarının proje bütçesine gider yazılmak suretiyle karşılandığı, Tespit edilmiştir.

Kamu idaresi tarafından desteklenen TARAL projelerinde ve kamu idaresi tarafından kurum dışına hizmet vermek suretiyle gerçekleştirilen dış destekli projelerde projelerin yapılmamasını/durdurulmasını/iptalini gerektiren hususlar doğmuş olmasına rağmen söz konusu projelerin yürütülmeye çalışıldığı görülmüş olup tespitler aşağıdadır:

- 5085810 kodlu “Sürekli Yatay Döküm Tekniği İle Al-Mg Alaşımılı Levha Üretimi” Projesine ait sözleşmenin 11 inci maddesinde yer alan “Taraflar projenin sözleşmeye uygun şekilde sonuçlanma olanağının kaybolduğuna, bilhassa sözleşmede öngörülen işbirliğinin ortadan kalktığına kanaat getirdikleri takdirde, 1 ay evvel ihbar etmek şartı ile sözleşmeyi feshedebilirler” hükmüne rağmen madde hükmünün işletilmediği anlaşılmıştır.
- 109G015 kodlu Bilgisayar Destekli Denetim Sistemi Yazılımı Projesine ait proje önerileri, panel raporları, gelişme raporları, izleyici raporları ve müşteri kurum görüşleri incelenmiş olup söz konusu projenin amaçlandığı gibi gerçekleşmeyeceğine dair hem proje öneri formunun değerlendirilmesi aşamasında görevli panelistlerin,

hem de proje ilerlemelerinin denetlenmesi aşamasında izleyicilerin görüşleri yer almasına rağmen projenin yapılmasına olur verildiği ve projenin yürütüldüğü görülmüştür.

Panelist görüşlerini içeren proje önerisi değerlendirme formları incelendiğinde; panelistlerin yeterli ön çalışma yapılmaksızın sunulmuş olan bu projenin desteklenmesinin pek mümkün olmadığı, bu boyutta bir ARGE projesi yerine pilot ölçekli bir projenin yapılmasının daha uygun olacağı yönünde görüşler verdiği görülmüştür. Ancak panel değerlendirme raporunda söz konusu endişeler hakkında bilgilerin bulunmadığı, sadece projenin süresi içinde bitirilememesi durumunda hangi kurumlara öncelik verileceğinin belirtilmesi, proje sonuçları uygulama planında müşteri kurumun, kurum önceliğine göre düzenleme yapması, kamu kurumlarından elde edilecek verilerin boyutları, nerede saklanacağı, ne sıklıkta yenileneceği bilgilerinin gerekliliği üzerinde durularak proje önerisinin bu panel raporu doğrultusunda revize edilmesi için konu, müşteri kuruma yazılmıştır.

Proje, Bilgisayar Destekli Denetim (BDD) Sistemi Yazılımı geliştirilmesi ve müşteri kurum ölçeğinde uygulanmasını içermektedir. Proje kapsamında veri madenciliği, bulanık arama eşleşme, ilişki analizi teknolojileri, görsel teknoloji ve veri işleme; uluslararası düzeyde BDD alanında yeni yöntem ve teknik geliştirilmesine yönelik çalışmalar ARGE olarak gösterilmiştir. Projenin diğer bir ARGE niteliğinin ise yabancı hazır yazılımlar yerine ulusal düzeyde yeni bir ürün geliştirilmesi olduğu belirtilmiştir.

Projeye ARGE niteliği verdiği ifade edilen veri madenciliği gerçekleşmemiş, özel sektör kuruluşunun yapması ve geliştirmesi gereken yerli yazılım yerine yabancı kaynaklı bir hazır program üzerinden çalışılmış, bulanık arama eşleşmesindense vazgeçilmiştir. Tüm bu unsurlar değerlendirildiğinde, söz konusu projeye ARGE niteliği katan üç unsurun ortadan kalktığı anlaşılmıştır.

Projeye ait taraflar arasında imzalanan Sözleşmede, TÜBİTAK'ın, Müşterinin ve Proje Yürütücüsü Kurum/Kuruluş(lar)ın birbirlerine karşı sorumluluklarının belirlenmesinde sözleşme hükümlerinin uygulanacağı açıkça ifade edilmiştir.

Sözleşmenin 12 nci maddesinin 2 nci fıkrasına göre yöneticinin sorumluluklarından olan eşgüdümü ve iletişimi sağlamak ve raporlamak sorumluluğunun yerine getirilmediği, proje gelişmelerini denetleyen izleyici raporlarında vurgulanmıştır.

Ayrıca Sözleşmenin 15 inci maddesinde TÜBİTAK'ın yaptığı performans izleme ve

değerlendirmesi sonucunda projenin iş tanımlarına uygun şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde gerekli göreceği her türlü önlemin alınması isteme yetkisine haiz olduğu, bu önlemler alınmaya değin proje için hiçbir harcama yapılmayacağı yer almasına ve izleyici raporlarında projedeki gelişmelere karşı yapılan uyarılara rağmen TÜBİTAK herhangi bir önlem almamış, harcamalar yapılmaya devam edilmiştir.

Projelerin izlenmesi, bilimsel ve mali açıdan işin sözleşmesinde belirlenen süreler sonunda yürütücüler tarafından düzenlenen gelişme raporları yoluyla gerçekleştirilmektedir. İzleyici raporları incelendiğinde; projede gecikmeler ve sorunlar yaşandığı, ancak bunların proje çıktısını etkilemeyeceği yönünde tespitler yapıldığı görülmüş ise de son izleyici raporunda yazılım mimarisindeki eksikliklerden bahisle sistemin ihtiyaçları yeterince karşılayamayacağı, güvenli olmadığı, çıktı olarak sunulan yazılımların kritik olduğu, zira ileride sürüm değiştiğinde bu yazılımların da değişebileceği ve dolayısıyla müşteri kurumun özel bir firmadan hizmet alması gerektiği, projede gecikmeler olduğu ve bunun nedenlerinin koordinasyon ve iletişim bozukluğundan, projeden ayrılan elemanlardan kaynaklandığı, projenin sağlıklı bitirileceğine ilişkin ciddi tereddütler oluştuğu, analizler sistematik yapılmadığı için sistemin kullanımı ve idamesi açısından risklerin arttığı ifade edilmiştir.

Projenin sonuç raporu tarafların katıldığı bir toplantıda görüşülmüş ve bu toplantıda söz konusu eksikliklerin giderilmesi için süre uzatımı verilmiştir. Revize Sonuç Raporunun müşteri görüşü bölümünde “Çıktıların Müşteri İhtiyacını Karşılama Durumu” başlığı altında özetle; yazılımın verileri işlemede halen ciddi sıkıntıları olduğundan bahisle, projenin amaçlanan hedefleri gerçekleştirmede yetersiz kaldığı ve proje çıktılarının kurumun ihtiyacını karşılamadığı bir kez daha ifade edilmiştir.

Netice itibarıyla; TÜBİTAK Kamu Kurumları Araştırma Ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı (1007 Programı) Kapsamındaki Projelere İlişkin İdari Ve Mali Esaslar’ın “Durum Değişiklikleri ve Yaptırımlar” başlıklı 56 ncı maddesinde yer alan hükümlere rağmen, söz konusu proje için izleyici raporlarındaki uyarılar dikkate alınmayarak durdurma, iptal, yürürlükten kaldırma kararlarından birinin verilmediği, yürütücüler için herhangi bir işlem yapılmadığı ve sözleşme hükümlerinin işletilmediği anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında: Bulgunun (a) ve (b) fıkraları ile ilgili olarak;

5115813 kodlu projeden AB Ofisi sorumlusu personelin söz konusu iç destekli proje kapsamında, iç destekli proje konusu ile ilgili olarak, Avrupa Birliği Çerçeve Projeleri

kapsamında kurum yetkinliğini sunmak ve bu konu ile ilgili yürütülecek AB Projelerinde yer alabilmek amacıyla AB Projeleri ile ilgili sunum yapmak üzere görevlendirildiğini, proje bütçesinde bir giderin yapılmış olması ve TÜBİTAK tarafından bu harcamanın onaylanmasının bütçede olduğu anlamına geldiğini, herhangi bir sınırlama olmaksızın maliyet öngörümünde olan ya da olmayan herhangi bir harcama kalemine aktarım yapmanın mevzuata göre mümkün olduğunu,

BİLGEM'i ilgilendiren hususlar incelendiğinde tenkit konusu hususların iş ve işlemleri yürütürken başvuru kaynağı olan mevzuatın yorum farkından kaynaklandığının düşünüldüğünü ve belirtilen hususlarda bundan böyle daha hassas davranılacağını,

SAGE tarafından yürütülen KGK-1 Projesinden yapılan tadilat giderlerinin ceza ödemesinin projenin sertifikasyon çalışmalarının 1. HİBM K.lığı ile Eskişehir'de yapılmasından dolayı, TÜBİTAK SAGE'ye tahsis edilen ofisin tadilat ve mefruşat giderlerinin Cari Bütçeden karşılanamayacağı için KGK-1 Projesi bütçesinden karşılandığını, gecikme nedeniyle oluşan ceza tutarının ise Dış Destekli Projelerin Mali Esaslarına göre muhasebe kaydının yapıldığını, genel olarak 2013 yılı Denetim Raporu'nda belirtilen hususlarda artık daha dikkatli ve hassas davranılacağını,

İfade etmiştir.

TARAL projelerinde ve kamu idaresi tarafından kurum dışına hizmet vermek suretiyle gerçekleştirilen dış destekli projelerde projelerin yapılmamasını/durdurulmasını/iptalini gerektiren hususlar doğmuş olmasına rağmen söz konusu projelerin yürütülmeye çalışıldığı yönündeki tespitlere ilişkin olarak verilen cevapta ise kamu idaresi;

"5085810 kodlu projede döküm işleri için projenin sözleşmeye uygun şekilde sonuçlanması olasılığı kaybolmamıştır. Firma, döküm yeteneğine kavuştuğu takdirde, sözleşmenin hükümleri yerine getirilecektir. Dolayısıyla Enstitü Kurulu olarak projenin durdurulmasına karar verilmiştir ve projenin durdurulması, bu gibi durumlarda başvuru ve proje yönetim süreçlerimizde tarif edilen bir uygulamadır."

109G015 kodlu Bilgisayar Destekli Denetim Sistemi Yazılımı Projesine ilişkin olarak; "Projenin panel toplantısında aldığı puan olan 7/9, panel ortak raporu ve panelistlerin bireysel raporları ile panelde kullanmış oldukları oylar karşılaştırıldığında bireysel raporlarda problem olarak belirtilmiş noktalar panel toplantısında açıklığa kavuşmuş ve bu kanaate binaen projenin desteklenmesi noktasında görüş belirtilmiştir.

1007 Programı kapsamında desteklenmekte olan Ar-Ge projelerinde nihai ürün elde edilmesi hedefi bulunmamakta, prototip ürün elde edilmesi, elde edilen prototip ürünün Proje

Sonuçlarını Uygulama Planı (PSUP) kapsamında Müşteri Kurum tarafından sürekliliğinin sağlanarak yaygınlaştırılması ve nihai ürüne dönüşmesi hedeflenmektedir. Bu bağlamda; bahsi geçen projenin "Kapsam" bölümünde de proje çıktısı olarak prototip bir sistemin geliştirileceği belirtilmiş, proje sözleşmenin ekinde yer alan proje önerisi içerisindeki iş paketlerinde (İP 1.10) pilot uygulamanın planlandığı tespit edilmiş, proje önerisi eklerinde müşteri kurum tarafından sunulmuş olan PSUP dokümanında proje sonunda elde edilecek olan prototip ürünün müşteri tarafından kullanılarak yaygınlaştırılacağı taahhüt edilmiştir.

Konu bu çerçevede ele alındığında bireysel raporlardan bir tanesinde yer alan projenin pilot ölçekli uygulamasının yapılması hususunun panel raporunda yer almaması durumu, 1007 Programı süreçlerinin panelistlere panel toplantısında ayrıntılı bir şekilde açıklanarak ilgili kaygının açıklığa kavuşturulması olarak değerlendirilmelidir.

Projenin Ar-Ge niteliği kısmında yer alan unsurlardan bazılarının tamamlanmamış olmasının, projenin Ar-Ge niteliğinin kalmadığı şeklinde yorumlanması doğru olmayacaktır. Şöyle ki; geliştirilen proje kapsamında Ar-Ge nitelikli başlıklara ilişkin iş paketleri ve bu iş paketleri çerçevesinde geliştirilmiş olan modüller yer almaktadır. Bunun yanında projenin panel raporu ve panel puanlarından da görülebileceği şekliyle projenin kabul edildiği tarihte ulusal düzeyde geliştirilmemiş bir ürün olma özelliği taşıyor olması 1007 Programı kapsamında projenin bir bütün olarak Ar-Ge projesi olarak değerlendirildiğini göstermektedir.

Projenin 3. gelişme raporu müşteri görüşü kısmında, proje kapsamında geliştirilmesi planlanan Analiz Motoru (İP no 1.7) yazılımının yerine ticari bir yazılımın kullanıldığı belirtilmiş, bu durumun müşteri kurum açısından ilerleyen dönemlerde bağlayıcı noktalarının olacağı dile getirilmiştir. Bu konuda proje yürütücülerinden kullanılan yazılımın kapsamı, lisans durumu ve ilgili yazılımın kullanılmasının gereklerini açıklayan bir rapor hazırlaması istenmiştir. PYK'lar tarafından hazırlanan raporlar müşteri kuruma sunulmuştur. Müşteri kurum Ek-3'de yer alan 22/02/2012 tarihli yazısında PYK'ların sunmuş oldukları raporlara dayanarak ilgili yazılımın kullanımında herhangi bir sakınca olmayacağı yönünde görüş belirtmiştir. Proje izleyicileri de konuya ilişkin değerlendirmelerinde bahsi geçen yazılımın projede kullanılmasının herhangi bir sakıncası olmayacağı yönünde görüş bildirmişlerdir. 3. gelişme raporu adam-ay revizyonlarının yapılması koşulu ile kabul edilmiştir.

109G015 numaralı proje kapsamında izleyiciler tarafından hazırlanmış olan gelişme raporlarının "1.3. Projenin Durdurulması" kısmında projenin durdurulması ya da iptali gereklidir şeklinde kesin herhangi bir ifadenin yer almadığı görülmektedir. Bu nedenden ötürü Grup Yürütme Komitesi (GYK) tarafından projenin durdurulması ya da iptali yönünde bir

karar alınmamıştır.

3. gelişme raporu döneminde projede ortaya çıkan sorunların daha kapsamlı incelenebilmesi için Grup Yürütme Komitesi kararı ile projeye 3 üncü bir izleyici atanmıştır. Projeye sonradan dahil olan izleyicin projenin tasarımında tespit ettiği eksiklikler proje açısından önemli olsa da geline aşamada neredeyse tüm geliştirilen sistemin baştan tasarlanarak geliştirilmesini gerektirmesi bakımından uygulanabilir olarak görülmemektedir. Projenin revize sonuç raporunun Grubumuza ulaşması sonrasında test sonuçlarının ve sonuç raporunda tespit edilen eksiklerin tamamlanması durumuna ilişkin konuların konuşulması için 7 Mart 2014 tarihinde sonuç raporu toplantısı düzenlenmiştir. Sonuç raporu toplantısında müşteri kurumun revize sonuç raporuna ilişkin görüşleri tartışılmış müşteri kurumdan 10 Mart 2014 tarihli yazı ile proje çıktıları ve alt çıktılarının ihtiyaçlarını karşılama durumlarına ilişkin rapor hazırlaması, proje izleyicilerinin sonuç raporu değerlendirmelerini müşteri kurum tarafından sunulacak rapor, test sonuçları, PYK'ların revize sonuç raporu müşteri görüşlerine ilişkin cevapları ile birlikte değerlendirmeleri kararı alınmıştır.

Müşteri kurumun projenin çıktılara ve alt çıktılara ilişkin hazırlayacağı henüz Grubumuza ulaşmamıştır. Bu nedenden ötürü proje izleyicilerinin projenin sonuç raporuna ilişkin değerlendirmeleri de tamamlanmamıştır."

Demektedir.

Sonuç olarak: a. Proje personeli olmayan kişinin yurt dışı yol masrafı ile gündeliğinin proje bütçesinden karşılandığı yönündeki tespite ilişkin olarak görevlendirilen kişinin iş destekli proje konusu ile ilgili görevlendirildiği belirtilse de, 29.12.2011 tarihli oluru ile MAM Merkez Başkanı V. tarafından onaylanan Proje Öneri Çizelgesinde projede çalışacak personelin isimleri arasında bahse konu kişi bulunmamaktadır. Kaldı ki ilgili personele ait görev yazısında kişinin, enstitülerin AB projelerinden daha fazla yararlanması amacıyla AB Çerçeve Programları kapsamında görevlendirildiği görülmüş olup proje konusu iş ile kişinin görevlendirme amacı örtüşmemektedir. Açılan bir avans mukabili yapılan harcamanın İstanbul Ticaret Odasından ATA Karnesi alımı için düzenlenen bir kasa makbuzuna ait olduğuna ilişkin olarak, proje bütçesinde bir giderin yapılmış olması ve TÜBİTAK tarafından bu harcamanın onaylanmasının bütçede olduğu anlamına geldiği ifade edilmiş olmakla birlikte bu alımın proje ile ilgisinin olmadığı yönündeki kanaat devam etmektedir. Herhangi bir sınırlama olmaksızın maliyet öngörümünde olan ya da olmayan herhangi bir harcama kalemine aktarım yapmanın mevzuata göre mümkün olduğu, proje bütçesinden seyahat gideri ödemesi yapılabileceklerin mevzuatta sayıldığı ve bunların projede görevli yürütücü ve

araştırmacılar, diğer proje personeli ve projenin gerektirdiği seyahatlerde yer alanlar olarak sıralandığı ifade edilse de hizmet maliyeti hesabına dahil edilmeyen ve proje maliyet teklifinde yer almayan; 3.8 kodundan bakım onarım gideri adı altında laboratuvar için tezgah ve dolap yaptırılması, harcama talimatı formlarında geçici görevlendirme yapılan toplantılara ait konulara yer verilmediği halde proje personelinin Ankara'da yapılan toplantılara iştirakinden dolayı yolluk ödemesi yapılması, proje yürütücüsü adına açılan temsil ağırlama avansının proje ile ilgisinin kurulmadığı yabancı uyruklu bir kişiye ait konaklama, ulaşım ve özel yemek giderleri için kullanılması, sempozyum giderlerinin proje bütçesinden karşılanması hem proje teklif formunda yer alan maliyet kalemleri hem de proje kapsamında yapılacak işler birlikte değerlendirildiğinde mümkün gözükmemekte olup kamu idaresinin cevabı, tespitleri değiştirmemiştir.

b. Bulguda BİLGEM Birimindeki projeler ile ilgili yapılan tespitlere yönelik olarak kamu idaresi cevabında; tespitlerin başvuru kaynağı olan mevzuatın yorum farkından kaynaklandığının düşünüldüğü ve belirtilen hususlarda bundan böyle daha hassas davranılacağını ifade edilmiş olmakla birlikte, mevzuat ile ilgili bir değerlendirme yapılmamış olduğundan kamu idaresinin Kamu Sertifikasyon Merkezi (KSM) Ürünleri Projesinden Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ek hizmet binasının 3 üncü katının tefrişat harcamalarının adı geçen projeden karşılanması, proje hesabından personelin dil kursu faturalarının ödenmesi, SKASS II Projesinden muhtelif işler için görevlendirilen personelin konaklama ve yol masraflarının karşılanması yönündeki tespitlere katıldığı düşünülmektedir.

SAGE biriminde yürütülen Kanatlı Güdüm Kiti (KGK-1) projesinden karşılanan tadilat giderlerinin cari bütçeden yapılamaması gerekçesinin ise açıklama mevzuatla desteklenmediğinden yeterli olmadığı düşünülmektedir. Söz konusu projeden ceza ödenmesi hususunda, Dış Destekli Projelerin Mali Esaslarına göre muhasebe kaydı yapıldığı ifade edilmiş ise de projenin maliyet kalemleri içinde yer almayan bir gider olması, mevzuatta yapılacak ödemeler arasında bu nevi giderlerin karşılanmasına yönelik bir hükmün yer almaması sebebiyle, kamu idaresinin bu cevabına da katılmamaktadır.

Kamu idaresi tarafından desteklenen TARAL projelerinde ve dış destekli projelerde projelerin yapılmamasını/durdurulmasını/iptalini gerektiren hususlar doğmuş olmasına rağmen söz konusu projelerin yürütülmeye çalışıldığı yönündeki tespitlere ilişkin olarak kamu idaresinin cevabı doğrultusunda yapılan değerlendirmeler ise aşağıdadır:

- 5085810 kodlu "Sürekli Yatay Döküm Tekniği ile Al-Mg Alaşımli Levha Üretimi" başlıklı proje ile ilgili tespite verilen cevapta projenin sözleşmeye uygun şekilde

sonuçlanması olasılığının kaybolmadığı belirtilse de döküm işlerini yürüten firmanın bu işi yapamaması nedeniyle proje 10 Şubat 2010 tarihinde durdurulmuştur. Aradan geçen 4 yıllık bir süreye rağmen bu konuda ilerleme sağlanamamış olması, projenin sonuçlanmayacağına da açık bir kanıt teşkil etmekte olup kamu idaresinin cevabı yeterli görülmemiştir. Dolayısıyla kamu idaresinin yürütülen dış destekli projeleri arasında yer alan söz konusu projenin iptal edilmesi yönündeki tespit geçerliliğini korumaktadır.

- 109G015 kodlu Bilgisayar Destekli Denetim Sistemi Yazılımı Projesine ilişkin olarak; Kamu idaresi her ne kadar cevabi yazısında panel ortak raporunda panelistlerin bireysel raporlarında problem olarak belirttikleri noktaların açıklığa kavuşturulduğunu ve bu kanaate istinaden projenin desteklenmesi noktasında görüş belirtildiğini ifade etmişse de, kamu idaresinin yayınlamış olduğu “Panelist Rehberi”nde Panelistlerin proje önerisini; 1-ARGE niteliği, 2-Yöntem, 3-Yapılabilirlik, 4-Bütçenin Uygunluğu ölçütlerini dikkate alarak değerlendirip oylayacakları ifade edilmiştir. Nitekim projenin ARGE niteliği olarak verilen ortalama puanın 2, yaygın etkisine yönelik puanın 3 ve yapılabilirliği konusundaki puanın 2, panel puan toplamının ise 7 olduğu görülmüştür. Projenin ARGE niteliği ve yapılabilirliğinin 2 olması, geliştirilmesi ve açıklanması gereken hususlar olduğuna işaret etmektedir. Dolayısıyla sözü edilen panel ortak raporunda geliştirilmesi ve açıklanması gereken hususlarla ilgili ne tür bir ilerleme sağlandığı cevabi yazıda açıklanmamıştır. Bu itibarla panelistlerin değerlendirmelerinin geçerliliğini koruduğu düşünülmektedir.

07.02.2009 tarihli ve 172 sayılı Bilim Kurulu Kararı ile kabul edilen Proje Önerilerinin Panel Yöntemi İle Değerlendirilmesine İlişkin Yönerenin 7 nci maddesinde panel sonunda, panelde görüşülen proje önerilerinin almış oldukları puanları içeren “Panel Puan Tablosu”nun panelistler ve moderatör tarafından imzalanarak panel sürecinin tamamlanacağı, Panel Sonuçlarının Değerlendirilmesi ve Karar Süreci başlıklı 8 inci maddesinde ise panel sonuçlarının GYK tarafından gözden geçirilerek GYK ve GYKS puanları ile birlikte ARDEB’e iletileceği, ARDEB’in tüm panel sonuçlarını Başkanlığın onayına sunacağı, Başkanlık tarafından desteklenmesine karar verilen projelerin, ARDEB tarafından Gruplara bildirileceği hükümleri mevcut olduğundan, fiili durumun mevzuata uygun işletilmediği de anlaşılmıştır. Zira kamu idaresi, panelin tüm tarafların bir araya gelerek başlanan ve tamamlanan bir süreç olduğundan bahsetmektedir. Oysa yukarıda yer verilen mevzuat gereğince panelin panelistler ve moderatör arasında geçen bir süreç olduğu, panel sürecinin

sözü edilen taraflar arasından imzalanan panel puan tablosu ile tamamlandığı açık olup bundan sonra ilgili birimlerin görev ve sorumlulukları başlamaktadır. Dolayısıyla kamu idaresinin panelistlerin uyarılarına rağmen söz konusu projeyi destekleme kararı verdiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi, 1007 Programı kapsamında desteklenmekte olan Ar-Ge projelerinde nihai ürün elde edilmesi hedefi bulunmadığını, 1007 Programı kapsamında desteklenen projelerden prototip ürün elde edilmesi, elde edilen prototip ürünün Proje Sonuçlarını Uygulama Planı (PSUP) kapsamında Müşteri Kurum (MK) tarafından sürekliliğinin sağlanarak yaygınlaştırılması ve nihai ürüne dönüşmesinin hedeflendiğini, bu bağlamda; bahsi geçen projenin "Kapsam" bölümünde de proje çıktısı olarak prototip bir sistemin geliştirileceğinin belirtildiğini, proje sözleşmenin ekinde yer alan proje önerisi içerisindeki iş paketlerinde (İP 1.10) pilot uygulamanın planlandığını tespit edildiğini, proje önerisi eklerinde müşteri kurum tarafından sunulmuş olan PSUP dokümanında proje sonunda elde edilecek olan prototip ürünün müşteri tarafından kullanılarak yaygınlaştırılacağına taahhüt edildiğini ifade etmektedir.

Ancak 30.04.2009 tarihinde yürütücü kuruluş/kurumlar ile MK, kabul ve taahhüt beyanı imzalayarak, proje öneri formunu (PÖF) hazırlamışlar, PÖF'ün 1 numaralı başlığında ise Proje Özetine yer verilmiş olup söz konusu özette, projenin konusunun yaklaşık olarak yedi bin ayrı muhasebe birimini ve milyonlarca veriyi denetleyen bir bilgisayar destekli denetim metodolojisi ve bu metodolojiyi uygulayacak bir sistemin tasarlanarak geliştirilmesi olduğu görülmüştür. Dolayısıyla proje ile bir prototip ürün elde edilmesi hedefleniyor ise proje konusundan bu prototipin milyonlarca veriyi denetleyecek bir ürün olması gerektiği de açıktır.

PÖF'te "Mevcut Durum" alt başlığında; MK'nın sorunu tanımlanmakta, ARGE ile giderilmesi planlanan ihtiyacı belirtilmekte ve bu ihtiyaca yönelik projenin amacı anlatılmaktadır. Buna göre geliştirilecek bilgisayar destekli denetim yazılımı, say2000i sisteminden kurumla ilgili verileri çekebilecek kabiliyette olacak, sosyal güvenlik kurumu ve mahalli idareler dahil yaklaşık 7000 muhasebe biriminden elektronik ortamda gelecek farklı türdeki veri formatları, güvenli şekilde alınıp tasnif edilecek, saklanacak, erişim analiz yok edilme prosedürleri belirlenecek, bilişim altyapısı ile araştırma geliştirme sürecinde gerekli görülecek diğer hususlar proje kapsamında tasarlanacaktır. Dolayısıyla geliştirilecek olan yazılım ve bu yazılımın çalışması projede kilit noktalardır

Kamu idaresi cevabi yazısında projeye AR-GE niteliği katan unsurlardan bir kısmının

tamamlanmaması nedeniyle projenin Ar-Ge niteliğinin kalmadığı şeklinde yoruma katılmadığını belirtmiştir. Şöyle ki; kamu idaresi geliştirilen proje kapsamında Ar-Ge nitelikli başlıklara ilişkin iş paketleri ve bu iş paketleri çerçevesinde geliştirilmiş olan modüllerin yer aldığını, bunun yanında projenin panel raporu ve panel puanlarından da görülebileceği şekliyle projenin kabul edildiği tarihte ulusal düzeyde geliştirilmemiş bir ürün olma özelliği taşıyor olmasının 1007 Programı kapsamında projenin bir bütün olarak Ar-Ge projesi olarak değerlendirildiğini gösterdiğini ifade etmiştir.

OECD'nin Frascati El Kitabı esas alınarak yapılan değerlendirmeye göre daha önceden elde edilen bilgilerden yararlanarak yeni malzeme/ürün/sistem/model/bilgi üretmek; yeni süreçler, sistemler ve hizmetler tesis etmek ya da halen üretilmiş ya da kurulmuş olanları önemli ölçüde geliştirmek; yurt dışında üretilen ya da geliştirilen ürün/hizmet/sistem/model/bilgiyi ülke içerisinde üretmek veya geliştirmek, ARGE kapsamında değerlendirilmektedir. Buna göre proje, BDD Sistemi Yazılımı geliştirilmesi ve MK ölçeğinde uygulanmasını içermektedir. Proje kapsamında veri madenciliği, bulanık arama eşleşme, ilişki analizi teknolojileri, görsel teknoloji ve veri işleme; uluslararası düzeyde BDD alanında yeni yöntem ve teknik geliştirilmesine yönelik çalışmalar ARGE olarak gösterilmiştir. Projenin diğer bir ARGE niteliği olarak yabancı hazır yazılımlar yerine denetim alanında dünyada uygulanan mevcut teknolojileri geliştirmek ve böylece ulusal düzeyde yeni bir ürün geliştirilmesi hedefi de belirtilmiştir.

10 Mart 2005 tarihli Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu Kararı (BTYK) ile başlatılan Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programının (1007 Programı) temel amacı; kamu kurumlarının Ar-Ge çalışmaları ile giderilebilecek ihtiyaçlarının karşılanması ve sorunlarının giderilmesine ilişkin projelerin desteklenmesidir. 1007 Programı kapsamında kurumlar öncelikle Ar-Ge faaliyetleri ile giderilecek ihtiyaçlarını tespit etmektedirler. Tespit edilen ihtiyaçlar, üniversiteler, kamu Ar-Ge birimleri ve özel kuruluşların bilgi birikimi, yetişmiş insan gücü ve alt yapı imkânları kullanılarak 1007 Programı kapsamında desteklenen projelerle karşılanmaktadır. Program kapsamında sunulacak projeler üç farklı nitelikte olabilmektedir. Bunlardan birisi de "Prototip/Sistem/Pilot Tesis Projesi" olarak adlandırılmış olup çıktısı prototip, sistem veya pilot tesis niteliğinde olan, MK ihtiyacının prototipin çoğaltılması, sistemin doğrudan veya çoğaltılarak kullanılması veya pilot tesisin büyük tesise dönüştürülmesiyle karşılanmasıdır. Dolayısıyla tespit konusu proje, müşteri kurumun yukarıda yer verilen ihtiyacını karşılayacak nitelikte bir prototip hazırlanarak kullanımına sunulması gereken bir AR-GE Projesi olarak

planlanmıştır. Hâlbuki proje sonunda hazırlanan ve kamu idaresinin prototip olarak adlandırdığı ürünün MK'nın ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak olduğu hem izleyici raporlarında hem de MK raporlarında yer bulmuş olup kamu idaresinin bu yöndeki cevaplarının da geçerliliğinin bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Kamu idaresi proje kapsamında geliştirilmesi planlanan Analiz Motoru (İP no 1.7) yazılımının yerine ticari bir yazılımın kullanılması yönündeki eleştirilere ilişkin olarak; proje yürütücülerinden kullanılan yazılımın kapsamı, lisans durumu ve ilgili yazılımın kullanılmasının gereklerini açıklayan bir rapor hazırlamasının istendiğini, PYK'lar tarafından hazırlanan raporların müşteri kuruma sunulduğunu, müşteri kurumun PYK'ların sunmuş oldukları raporlara dayanarak ilgili yazılımın kullanımında herhangi bir sakınca olmayacağı yönünde görüş belirttiğini, izleyicilerin de konuya ilişkin değerlendirmelerinde bahsi geçen yazılımın projede kullanılmasının herhangi bir sakıncası yaratmayacağı yönünde görüş bildirdiklerini ifade etmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere projeye AR-GE niteliği veren unsurlardan birisi de yerli yazılım kullanılmasıdır Nitekim MK'nın daha önce aynı ihtiyaç için yaptığı proje başvurusunun red sebeplerinden birisi de yerli yazılımla ilgili hassasiyettir. MK, ilk başvurusunu 2008 yılında özel sektörden bir kuruluş ve bir üniversite ile yapmış olup söz konusu başvuru formuna ek PÖF'te yabancı kaynaklı yazılımların tercih edilmesi eleştirilmiş, bunun üzerine ARGE niteliği katacak açık kaynak yazılımlar yeniden hazırlanan PÖF'e eklenerek bulgu konusu proje kabul edilmiştir.

109G015 numaralı proje kapsamında izleyiciler tarafından hazırlanmış olan gelişme raporlarının "1.3. Projenin Durdurulması" kısmında projenin durdurulması ya da iptali gereklidir," şeklinde kesin herhangi bir ifadenin yer almadığı, bu nedenden ötürü GYK tarafından projenin durdurulması ya da iptali yönünde bir karar alınmadığı yönünde açıklama yapan kamu idaresinin bu gerekçesi de yeterli görülmemiştir. Panelistlerin değerlendirmelerinde projenin yapılabilirliği konusundaki eleştirilerin panel toplantısındaki açıklamalarla giderildiği yönündeki kamu idaresi açıklaması, projenin durdurulması-iptali yönünde izleyicilerin izleyici raporlarında açıkça görüş yazmamış olması nedeniyle bu kararların alınmadığı açıklamaları ile çelişmektedir. Netice itibarıyla kamu idaresinin 109G015 kodlu Bilgisayar Destekli Denetim Sistemi Yazılımı Projesine ilişkin açıklamaları, bulguda yer verilen tespitleri değiştirmemiştir.

EK-1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

TABLO 1.12 BİLANÇO TABLOSU

Kurum Kodu : 40.8 Adı : TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU

Yılı : 2013

AKTİF HESAPLAR	N Yılı 2013
1 DÖNEN VARLIKLAR	1.548.702.472,90
10 HAZIR DEĞERLER	619.012.379,11
100 KASA HESABI	37.602,87
101 ALINAN ÇEKLER	341.886,58
102 BANKA HESABI	537.160.364,96
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-5.884.390,45
104 PROJE ÖZEL HESABI	39.250.858,15
105 DÖVİZ HESABI	59.912.762,62
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-11.818.308,15
108 DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	0,00
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	11.602,53
11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	74.791.825,90
112 KAMU KESİMİ TAHVİL, SENET VE BONOLARI HESABI	74.791.825,90
12 FAALİYET ALACAKLARI	635.528.806,69
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	634.680.848,08
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	121.464,04
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	726.493,57
13 KURUM ALACAKLARI	150.012.893,06
139 DİĞER KURUM ALACAKLARI HESABI	150.012.893,06
14 DİĞER ALACAKLAR	1.762.173,43
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	1.762.173,43
15 STOKLAR	2.911.466,90
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	2.911.466,90
157 DİĞER STOKLAR HESABI	0,00
16 ÖN ÖDEMELER	32.405.256,16
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0,00
161 PERSONEL AVANSLARI HESABI	0,00
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	4.473.426,91
164 AKKREDİTİFLER HESABI	27.907.853,06
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	23.976,19
18 GELECEK AYLARA AIT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	0,00
181 GELİR TAHAKKUKLARI HESABI	0,00
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	32.277.671,65
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	31.308.876,86
191 İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	968.794,79

PASİF HESAPLAR	N Yılı 2013
3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	643.077.062,94
30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	5.661.922,85
303 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	3.420.800,45
309 KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR HESABI	2.241.122,40
31 KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	0,00
310 CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR HESABI	0,00
32 FAALİYET BORÇLARI	150.862.076,49
320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	8.279.576,01
329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	142.582.500,48
33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	445.938.484,01
330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	2.080.526,93
333 EMANETLER HESABI	443.857.957,08
34 ALINAN AVANSLAR	1.211.594,26
340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	1.211.594,26
349 ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI	0,00
36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	37.158.493,19
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	23.339.841,78
361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	12.776.976,40
362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	1.039.675,01
39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	2.244.492,14
391 HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	2.244.492,14
397 SAYIM FAZLALARI HESABI	0,00
4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	24.174.313,36
40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	6.821.448,14
403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	6.821.448,14
41 UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	0,00
410 DIŞ MALİ BORÇLAR HESABI	0,00
43 DİĞER BORÇLAR	98.500,41
430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	98.500,41
47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	17.254.364,81
472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	17.254.364,81

TABLO 1.12 BİLANÇO TABLOSU

Kurum Kodu : 40.8 Adı : TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU

Yılı : 2013

AKTİF HESAPLAR	N Yılı 2013	PASİF HESAPLAR	N Yılı 2013
2 DURAN VARLIKLAR	395.345.637,14	5 ÖZ KAYNAKLAR	1.276.796.733,74
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	1.355.249,00	50 NET DEĞER	509.161.049,35
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	1.355.249,00	500 NET DEĞER HESABI	509.161.049,35
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	394.135.279,81	51 DEĞER HAREKETLERİ	696.868,31
250 ARAZI VE ARSALAR HESABI	11,21	510 NAKİT HAREKETLERİ HESABI	0,00
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	2.385.670,27	511 MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER HESABI	0,00
252 BİNALAR HESABI	243.501.619,00	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI	696.868,31
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	291.730.676,38	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	840.466.773,54
254 TAŞITLAR HESABI	19.592.978,19	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	840.466.773,54
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	126.262.846,66	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-117.110.955,19
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-327.464.781,36	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-117.110.955,19
258 YAPILMAMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	29.109.715,12	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	43.582.997,73
259 YATIRIM AVANSLARI HESABI	9.016.544,34	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	83.643.604,58
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	2.992.672,31	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU (-)	-40.060.606,85
260 HAKLAR HESABI	11.986.640,05		
264 ÖZEL MALİYETLER HESABI	35.299,35		
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-9.029.267,09		
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	22.422,39		
281 GELİR TAHAKKUKLARI HESABI	22.422,39		
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	-3.159.986,37		
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	655.822,96		
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-3.815.809,33		
AKTİF TOPLAMI	1.944.048.110,04	PASİF TOPLAMI	1.944.048.110,04

AKTİF TOPLAMI

PASİF TOPLAMI

Bilanço Dipnotları :

900 GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	0,00
901 BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	0,00
902 BÜTÇE ÖDENEK HAREKETLERİ HESABI	0,00
903 KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI	0,00
904 ÖDENEKLER HESABI	0,00
905 ÖDENEK GİDERLER HESABI	0,00
906 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI	23.976,19
907 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER HESABI	23.976,19
910 TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	181.007.348,70
911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	181.007.348,70
920 GİDER TAHHÜTLERİ HESABI	41.410.884,38
921 GİDER TAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	41.410.884,38

TABLO 1.12 BİLANÇO TABLOSU

Kurum Kodu : 40.8	Adı : TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	Yıl : 2013
932 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	207.792.538,40	
933 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	207.792.538,40	
960 EMANET DEMİRBAŞLAR HS	415.403,67	
961 EMANET DEMİRBAŞLAR KARŞILIĞI HS	415.403,67	

Genel Sekreter V.
KATILIM KURUMU

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 40.8

Adı : TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU

Yılı : 2013

Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yılı (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yılı (N)
630	GİCERLER HESABI	2.149.786.521,73	600	GELİRLER HESABI	2.217.309.751,53
630 01	Personel Giderleri	267.850.779,80	600 03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	490.799.303,28
630 01 01	Memurlar	9.138.075,69	600 03 01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	489.904.587,62
630 01 01 05	Ek Çalışma Karşılıkları	9.136.575,69	600 03 01 01	Mal Satış Gelirleri	11.852.068,16
630 01 01 05 01	Ek Çalışma Karşılıkları	9.136.575,69	600 03 01 01 01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	111.114,96
630 01 01 06	Ödül ve İkramiyeler	1.500,00	600 03 01 01 02	Kitap, Yayın Vb. Satış Gelirleri	11.740.953,20
630 01 01 06 01	Ödül ve İkramiyeler	1.500,00	600 03 01 02	Hizmet Gelirleri	478.052.519,46
630 01 03 01	Ücretler	258.710.704,11	600 03 01 02 01	Muayene, Denetim ve Kontrol Ücretleri	318.572,96
630 01 03 01 01	Sürekli İşçilerin Ücretleri	168.089.155,38	600 03 01 02 02	Kurs, Toplantı, Seminer, Eğitim vb. Faaliyet Gelirleri	14.426.299,34
630 01 03 01 02	Geçici İşçilerin Ücretleri	166.134.190,60	600 03 01 02 03	Danışmanlık/Bilgilendirme Gelirleri	77.833,90
630 01 03 02	İhbar ve Kıdem Tazminatları	4.799.365,15	600 03 01 02 04	Laboratuvar Deney ve Analiz Gelirleri	17.287.459,84
630 01 03 02 01	Sürekli İşçilerin İhbar ve Kıdem Tazminatı	4.799.365,15	600 03 01 02 05	Etüt ve Proje Gelirleri	363.402.214,53
630 01 03 03	Sosyal Haklar	6.648.686,29	600 03 01 02 06	Diğer Hizmet Gelirleri	82.540.138,89
630 01 03 03 01	Sürekli İşçilerin Sosyal Hakları	6.648.686,29	600 03 06	Kira Gelirleri	894.715,66
630 01 03 03 02	Fazla Mesaller	3.286.346,06	600 03 06 01	Taşınmaz Kiraları	894.715,66
630 01 03 03 03	Sürekli İşçilerin Fazla Mesalleri	3.286.346,06	600 03 06 01 01	Lojman Kira Gelirleri	489.449,46
630 01 03 05	Ödül ve İkramiyeler	53.590.662,94	600 03 06 01 03	Sosyal Tesis Kira Gelirleri	500,00
630 01 03 05 01	Sürekli İşçilerin Ödül ve İkramiyeleri	53.590.662,94	600 03 06 01 09	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	404.766,20
630 01 03 05 01 01	Sürekli İşçilerin Ödül ve İkramiyeleri	53.590.662,94	600 04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.579.786.016,89
630 01 03 09	Diğer Ödemeler	22.296.488,29	600 04 01	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	15.437.146,75
630 01 03 09 01	Sürekli İşçilerin Diğer Ödemeleri	22.296.488,29	600 04 01 01	Cari	15.437.146,75
630 01 05	Diğer Personel	2.000,00	600 04 01 01 01	AB' den Alınan Bağış ve Yardımlar	15.289.741,19
630 01 05 01	Ücret ve Diğer Ödemeler	2.000,00	600 04 01 01 09	Yurtdışından Alınan Diğer Bağış ve Yardımlar	147.405,56
630 01 05 01 01	Diğer Personele Yapılan Diğer Ödemeler	2.000,00	600 04 02	Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve	1.540.507.281,09
			600 04 02 01	Cari	585.507.281,09
			600 04 02 01 01	Hazine Yardımı	585.507.281,09

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 40.8 Adı : TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU

Yılı : 2013

Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yılı (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yılı (N)
630 02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	43.902.752,51	600 04 02 02	Sermaye	955.000.000,00
630 02 03	İşçiler	43.902.752,51	600 04 02 02 01	Hazine yardımı	955.000.000,00
630 02 03 04	İşsizlik Sigortası Fonuna	3.968.820,77	600 04 04 04	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	1.669.642,35
630 02 03 04 01	İşsizlik Sigortası Fonuna	3.968.820,77	600 04 04 01	Cari	1.669.642,35
630 02 03 06	Sosyal Güvenlik Kurumuna	39.933.931,74	600 04 04 01 01	Kurumlardan Alınan Bağış ve Yardımlar	44.642,35
630 02 03 06 01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	39.933.931,74	600 04 04 01 04	Kişilerden Alınan Şartlı Bağış ve Yardımlar	1.625.000,00
630 03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	223.990.048,57	600 04 05	Proje Yardımları	22.171.946,70
630 03 01	Üretim Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	327.345,97	600 04 05 01	Cari Proje Yardımları	14.902.100,62
630 03 01 01	Hammadde Alımları	257,00	600 04 05 01 01	Genel Bütçe Cari Proje Yardımları	6.176.500,00
630 03 01 06	Kirymevi Ürün Alımları	1.416,00	600 04 05 01 02	Özel Bütçe Cari Proje Yardımları	8.725.600,62
630 03 01 06 01	Kirymevi Ürün Alımları	1.416,00	600 04 05 02	Sermaye Proje Yardımları	7.269.846,08
630 03 01 08	Metal Ürünü alımları	5.310,00	600 04 05 02 01	Genel Bütçe Sermaye Proje Yardımları	1.617.041,68
630 03 01 08 01	Metal Ürünü alımları	5.310,00	600 04 05 02 02	Özel Bütçe Sermaye Proje Yardımları	5.632.804,40
630 03 01 09	Diğer Mal ve Malzeme Alımları	320.362,97	600 05	Diğer Gelirler	125.226.140,17
630 03 01 09 01	Diğer Mal ve Malzeme Alımları	320.362,97	600 05 01	Faiz Gelirleri	33.327.557,17
630 03 01 09 01 01	Diğer Mal ve Malzeme Alımları	320.362,97	600 05 01 05	Menkul kıymet ve gecikmiş ödemeler faizleri	809.518,59
630 03 02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	28.174.356,22	600 05 01 05 01	Menkul kıymet ve gecikmiş ödemeler faizleri	809.518,59
630 03 02 01	Kirtasiye ve Büro Malzemesi Alımları	5.136.807,45	600 05 01 09	Diğer Faizler	32.518.038,58
630 03 02 01 01	Kirtasiye Alımları	694.246,97	600 05 01 09 01	Kişilerden alacaklar faizleri	29.238,15
630 03 02 01 02	Büro Malzemesi Alımları	17.194,43	600 05 01 09 03	Mevduat faizleri	32.439.880,74
630 03 02 01 03	Periyodik Yayın Alımları	3.680.243,03	600 05 01 09 99	Diğer Faizler	48.919,69
630 03 02 01 04	Diğer Yayın Alımları	40.956,83	600 05 03	Para Cezaları	1.027.806,88
630 03 02 01 05	Baskı ve Cilt Giderleri	583.616,09	600 05 03 02	İdari Para Cezaları	86.084,20
630 03 02 01 90	Diğer Kirtasiye ve Büro Malzemesi Alımları	120.550,10	600 05 03 02 99	Diğer İdari Para Cezaları	86.084,20
630 03 02 02	Su ve Temizlik Malzemesi Alımları	2.015.776,63	600 05 03 09	Diğer Para Cezaları	941.722,68

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 40.8 Adı : TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU

Yılı : 2013

Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yılı (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yılı (N)
630 03 02 02 01	Su Alımları	1.436.422,18	600 05 03 09 99	Diğer Para Cezaları	941.722,68
630 03 02 02 02	Temizlik Malzemesi Alımları	579.354,45	600 05 09 09	Diğer Çeşitli Gelirler	90.870.776,12
630 03 02 02 03	Enerji Alımları	16.808.493,00	600 05 09 01 01	Diğer Çeşitli Gelirler	90.870.776,12
630 03 02 03 01	Yakacak Alımları	3.053.855,75	600 05 09 01 01	İrat Kaydedilecek nakdi teminatlar	48.262,00
630 03 02 03 02	Akaryakıt ve Yağ Alımları	1.664.341,38	600 05 09 01 05	Para farkları	981.192,35
630 03 02 03 03	Elektrik Alımları	12.090.295,87	600 05 09 01 06	Kişilerden Alacaklar	973.065,32
630 03 02 04	Yiyecek, İçecek ve Yem Alımları	298.424,91	600 05 09 01 99	Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	88.866.256,45
630 03 02 04 01	Yiyecek Alımları	91.985,40	600 11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	21.498.291,19
630 03 02 04 02	İçecek Alımları	203.841,20	600 11 01	Döviz Mevcudunun Değerlemesinde Oluşan Olumlu Kur Farkları	16.883.758,13
630 03 02 04 03	Diğer Yiyecek, İçecek ve Yem Alımları	2.598,31	600 11 01 00	Döviz Mevcudunun Değerlemesinde Oluşan Olumlu Kur Farkları	16.883.758,13
630 03 02 05	Giyim ve Kuşam Alımları	189.269,08	600 11 01 00 00	Döviz Mevcudunun Değerlemesinde Oluşan Olumlu Kur Farkları	16.883.758,13
630 03 02 05 01	Giyecek Alımları (Kişisel kuşam ve donanım dâhil)	186.236,22	600 11 01 01 00	Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinde Oluşan Olumlu F	662,82
630 03 02 05 02	Diğer Giyim ve Kuşam Alımları	3.032,86	600 11 02 00	Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinde Oluşan Olumlu F	662,82
630 03 02 06	Özel Malzeme Alımları	1.041.432,21	600 11 03 00	Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	81.029,94
630 03 02 06 01	Laboratuvar Malzemesi ile Kimyevi ve Temrinlik Malzeme Alımı	457.352,61	600 11 03 00 00	Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	81.029,94
630 03 02 06 02	Tıbbi Malzeme ve İlaç Alımları	46.547,15	600 11 03 00 00	Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	81.029,94
630 03 02 06 03	Zirai Malzeme ve İlaç Alımları	5.038,90	600 11 07	Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Artı	122.832,31
630 03 02 06 04	Diğer Özel Malzeme Alımları	532.493,55	600 11 07 00	Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Artı	122.832,31
630 03 02 07	Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Mal, Malzeme ve Hizmet Alımları	156.866,55	600 11 99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	4.410.007,99
630 03 02 07 03	Mühimmat Alımları	1.749,98	600 11 99 00	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	4.410.007,99
630 03 02 07 05	Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Hizmet Alım Giderleri	31.200,00	600 11 99 00 00	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	4.410.007,99
630 03 02 07 09	Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Diğer Giderler	5.122,97	610	İNDİRİM, İADE VE İSKONTOLAR	23.940.232,07
630 03 02 07 11	Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Makine-Teçhizat Alımları	106.855,96			
630 03 02 07 12	Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Makine-Teçhizat Büyük Onarımları	6.659,64			
630 03 02 07 90	Diğer Savunma Mal ve Malzeme Alımları ve Yapımları	5.278,00			
630 03 02 09	Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları	2.527.286,39			
630 03 02 09 01	Bahçe Malzemesi Alımları ile Yapım ve Bakım Giderleri	1.859.037,41			
630 03 02 09 90	Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları	668.248,98			
630 03 03	Yolluklar	4.123.213,23			

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 40.8 Adı : TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU

Yılı : 2013

Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630 03 03 01	Yurtiçi Geçici Görev Yollukları	1.156.625,79	610 03	Resebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinden İndirim İade ve İsk	23.940.232,07
630 03 03 01 01	Yurtiçi Geçici Görev Yollukları	1.156.625,79	610 03 01	Mal ve Hizmet Satış Gelirlerinden İndirim, İade ve İskonto	23.940.232,07
630 03 03 02	Yurtiçi Sürekli Görev Yollukları	19.420,19	610 03 01 01	Mal Satış Gelirlerinden İndirim, İade ve İskontolar	2.277.806,99
630 03 03 02 01	Yurtiçi Sürekli Görev Yollukları	19.420,19	610 03 01 01 02	Kitap, Yayın Vb. Satış Gelirleri	2.277.756,99
630 03 03 03	Yurtdışı Geçici Görev Yollukları	2.927.219,71	610 03 01 01 99	Diğer Mal Satış Gelirleri	50,00
630 03 03 03 01	Yurtdışı Geçici Görev Yollukları	2.926.826,15	610 03 01 02	Hizmet Gelirlerinden İndirim, İade ve İskontolar	21.662.425,08
630 03 03 03 02	Yurtdışı Tedavi Yollukları	393,56	610 03 01 02 02	Muayene, Denetim ve Kontrol Ücretleri	680,00
630 03 03 06	Uluslararası Profesör Uzman, Memur ve Öğrenci Mübadele Gide	19.047,54	610 03 01 02 06	Laboratuvar Deney ve Analiz Gelirleri	1.523.125,99
630 03 03 06 01	Profesör Uzman ve Memur Mübadele Giderleri	19.047,54	610 03 01 02 19	Etüt ve Proje Gelirleri	20.138.336,69
630 03 04	Görev Giderleri	1.226.655,36	610 03 01 02 99	Diğer Hizmet Gelirleri	282,40
630 03 04 02	Yasal Giderler	1.163.194,62		NET GELİR TOPLAMI :	2.193.369.519,46
630 03 04 02 04	Mahkeme Harç ve Giderleri	563.998,08			
630 03 04 02 05	Ödül, İkramiye ve Benzeri Ödemeler (Kamu Personeli Dışındaki Diğer Yasal Giderler	460.000,00			
630 03 04 02 90	Ödenecek Vergi, Resim, Harçlar ve Benzeri Giderler	139.196,54			
630 03 04 03 01	Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderler	12.998,52			
630 03 04 03 02	İşletme Ruhsatı Ödemeleri ve Benzeri Giderler	18.939,39			
630 03 04 03 90	Diğer Vergi, Resim ve Harçlar ve Benzeri Giderler	31.525,83			
630 03 05	Hizmet Alımları	180.355.110,12			
630 03 05 01	Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	43.290.889,25			
630 03 05 01 01	Etüt-Proje Birlikçi Ekspertiz Giderleri	3.634.867,72			
630 03 05 01 02	Araştırma ve Geliştirme Giderleri	12.372.412,02			
630 03 05 01 03	Bilgisayar Hizmeti Alımları (Yazılım ve Donanım Harç)	484.113,06			
630 03 05 01 04	Müteahhütlik Hizmetleri (Temizlik Hizmet İhaleleri Dahil)	12.762.963,63			
630 03 05 01 08	Temizlik Hizmeti Alım Gideri	8.926.358,08			
630 03 05 01 09	Özel Güvenlik Hizmeti Alım Giderleri	2.876.243,23			
630 03 05 01 90	Diğer Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	2.233.931,51			

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 40.8 Adı : TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU

Yılı : 2013

Cari Yılı (N) GELİRİN TÜRÜ Ekonomik Kodlar

Ekonomik Kodlar Cari Yılı (N)

Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yılı (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yılı (N)
630 03 05 02	Haberleşme Giderleri	117.026.935,52			
630 03 05 02 01	Posta ve Telgraf Giderleri	474.307,99			
630 03 05 02 02	Telefon Abonelik ve Kullanım Ücretleri	742.195,48			
630 03 05 02 03	Bilgiye Abonelik Giderleri (İnternet abonelik ücretleri dahi)	73.748.205,43			
630 03 05 02 04	Haberleşme Cihazları Ruhsat ve Kullanım Giderleri	1.058,52			
630 03 05 02 06	Hat Kira Giderleri	39.291.824,24			
630 03 05 02 90	Diğer Haberleşme Giderleri	2.769.343,86			
630 03 05 03	Taşıma Giderleri	62.934,48			
630 03 05 03 02	Yolcu Taşıma Giderleri	271,25			
630 03 05 03 03	Yük Taşıma Giderleri	23.555,13			
630 03 05 03 04	Geçiş Ücretleri	21.286,14			
630 03 05 03 90	Diğer Taşıma Giderleri	17.821,96			
630 03 05 04	Tariffeye Bağlı Ödemeler	264.193,56			
630 03 05 04 01	İlan Giderleri	209.286,60			
630 03 05 04 02	Sigorta Giderleri	34.661,88			
630 03 05 04 03	Komisyon Giderleri	18.257,19			
630 03 05 04 90	Diğer Tariffeye Bağlı Ödemeler	1.987,89			
630 03 05 05	Kiralar	15.962.745,01			
630 03 05 05 01	Dayanıklı Mat ve Malzeme Kiralaması Giderleri	8.915,00			
630 03 05 05 02	Taşıt Kiralaması Giderleri	4.182.616,43			
630 03 05 05 03	İş Makinası Kiralaması Giderleri	22.553,99			
630 03 05 05 05	Hizmet Binası Kiralama Giderleri	2.090.717,22			
630 03 05 05 07	Arsa ve Arazi Kiralaması Giderleri	35.412,76			
630 03 05 05 08	Yüzer Taşıt Kiralaması Giderleri	1.111,11			
630 03 05 05 12	Personel Servis Kiralama Gideri	9.570.912,23			
630 03 05 05 90	Diğer Kiralama Giderleri	50.506,27			
630 03 05 09	Diğer Hizmet Alımları	3.747.412,30			
630 03 05 09 03	Kurslara Katılma Giderleri	558.076,46			
630 03 05 09 11	Diğer Binaların İşletme Maliyetlerine Katılım Giderleri	1.920,00			
630 03 05 09 90	Diğer Hizmet Alımları	3.187.415,84			
630 03 06	Temsil ve Tanıtma Giderleri	3.411.576,69			

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 40.8	Adı : TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	Yılı : 2013			
Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630 03 06 01	Temsil Giderleri	186.556,15			
630 03 06 01 01	Temsil, Ağırılama, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri	186.556,15			
630 03 06 02	Tanıtma Giderleri	3.225.020,54			
630 03 06 02 01	Tanıtma, Ağırılama, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri	3.225.020,54			
630 03 07	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	4.962.745,31			
630 03 07 01	Menkul Mal Alım Giderleri	1.234.897,61			
630 03 07 01 01	Büro ve İşyeri Mal ve Malzeme Alımları	334.011,82			
630 03 07 01 02	Büro ve İşyeri Makine ve Teçhizat Alımları	490.413,30			
630 03 07 01 03	Avadanlık ve Yedek Parça Alımları (Bakım sözlü bağimsiz olara	329.647,98			
630 03 07 01 04	Yangından Korunma Malzemeleri Alımları	50.074,83			
630 03 07 01 90	Diğer Dayanıklı Mal ve Malzeme Alımları	130.749,68			
630 03 07 02	Gayri Maddi Hak Alımları	2.146.118,40			
630 03 07 02 01	Bilgisayar Yazılım Alımları ve Yapımları	260.228,61			
630 03 07 02 02	Fikri Hak Alımları	1.885.889,79			
630 03 07 03	Bakım ve Onarım Giderleri	1.581.729,30			
630 03 07 03 01	Tefrişat Bakım ve Onarım Giderleri	8.651,89			
630 03 07 03 02	Makine Teçhizat Bakım ve Onarım Giderleri	1.148.277,46			
630 03 07 03 03	Taşıt Bakım ve Onarım Giderleri	173.970,08			
630 03 07 03 04	İş Makinası Onarım Giderleri	9.942,10			
630 03 07 03 90	Diğer Bakım ve Onarım Giderleri	240.887,77			
630 03 08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	1.409.045,67			
630 03 08 01	Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	1.203.118,29			
630 03 08 01 01	Büro Bakım ve Onarım Giderleri	424.415,47			
630 03 08 01 04	Atölye ve Tesis Binaları Bakım ve Onarım Giderleri	164.766,54			
630 03 08 01 90	Diğer Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	613.936,28			
630 03 08 02	Lojman Bakım ve Onarım Giderleri	26.126,81			

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Yılı : 2013

Kurum Kodu : 40.8 Adı : TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU

Cari Yılı (N)

GELİRİN TÜRÜ

Ekonomik Kodlar

Cari Yılı (N)

GİDERİN TÜRÜ

Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yılı (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yılı (N)
630 03 08 02 01	Lojman Bakım ve Onarımı Giderleri	26.126,81			
630 03 08 06	Yol Bakım ve Onarımı Giderleri	12.986,48			
630 03 08 06 01	Yol Bakım ve Onarımı Giderleri	12.986,48			
630 03 08 09	Diğer Taşınmaz Yapım, Bakım ve Onarım Giderleri	166.814,09			
630 03 08 09 01	Diğer Taşınmaz Yapım, Bakım ve Onarım Giderleri	166.814,09			
630 05	Cari Transferler	269.786.134,75			
630 05 03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	736.059,55			
630 05 03 01	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	736.059,55			
630 05 03 01 01	Demek, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık vb. Kuruluşlara	46.400,00			
630 05 03 01 03	Kamu İşverene Sendikalarına	90.509.901,64			
630 05 04	Hane Halkına Yapılan Transferler	4.034.842,99			
630 05 04 01	Burslar ve Harçlıklar	16.890,00			
630 05 04 01 01	Yurtiçi Burslar ve Harçlıklar	3.071.702,99			
630 05 04 01 03	Yabancı Uyruklu Kişilere Burslar ve Harçlıklar	946.250,00			
630 05 04 01 90	Diğer Transferler	9.119.950,20			
630 05 04 02	Eğitim Amaçlı Diğer Transferler	9.119.950,20			
630 05 04 02 01	Eğitim Amaçlı Diğer Transferler	77.355.108,45			
630 05 04 09	Hane Halkına Yapılan Diğer Transferler	77.355.108,45			
630 05 04 09 01	Hane Halkına Yapılan Diğer Transferler	178.540.173,56			
630 05 06	Yurtdışına Yapılan Transferler	178.540.173,56			
630 05 06 02	Uluslararası Kuruluşlara Yapılan Ödemeler	4.359.731,32			
630 05 06 02 01	Uluslararası Kuruluşlara Üyelik Aidatı Ödemeleri	174.180.442,24			
630 05 06 02 02	Uluslararası Kuruluşlara Katkı Ödemeleri	1.252.332.872,77			
630 07	Sermaye Transferleri	1.252.332.872,77			
630 07 01	YURTIÇİ SERMAYE TRANSFERLERİ (Teşekküllere Yapılan-Öz sermaye)	1.252.332.872,77			

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 40.8 Adı : TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU Yılı : 2013

Ekonomik Kodlar GİDERİN TÜRÜ Cari Yılı (N) Ekonomik Kodlar GELİRİN TÜRÜ Cari Yılı (N)

630	07	01	09	Diğer Sermaye Transferleri	1.252.332.872,77	
630	07	01	03	Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarına	300.071.990,35	
630	07	01	04	Kamu Ortaklıklarına	86.777,00	
630	07	01	05	Özel Teşebbüslere	382.279.044,61	
630	07	01	06	Hane Halklarına	26.180.405,00	
630	07	01	20	Akademik Ar-Ge Projelerine İlişkin Transferler	210.297.024,20	
630	07	01	21	Akademik Ar-Ge Projelerine İlişkin Kurum Hissesi	10.012.471,40	
630	07	01	22	Kamu Ar-Ge Projelerine İlişkin Transferler	39.858.355,98	
630	07	01	23	Kamu Ar-Ge Projelerine İlişkin Kurum Hissesi	3.904.497,18	
630	07	01	24	Savunma ve Uzay San.Ar-Ge Projelerine İlişkin Trans.	62.212.574,14	
630	07	01	25	Savunma ve Uzay San.Ar-Ge Projelerine İlişkin Kur.His.	1.133.065,62	
630	07	01	26	Bilim ve Toplum Projelerine İlişkin Transferler	75.000.000,00	
630	07	01	90	Diğer	141.296.667,29	
630	11			Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	11.764.600,28	
630	11	01		Döviz Mevcudunun Değerlemesinde Oluşan Olumsuz Kur Farkları	7.885.435,11	
630	11	01	00	Döviz Mevcudunun Değerlemesinde Oluşan Olumsuz Kur Farkları	7.885.435,11	
630	11	02		Döviz Mevcudunun Değerlemesinde Oluşan Olumsuz Kur Farkları	126,93	
630	11	02	00	Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinde Oluşan Olumsuz	126,93	
630	11	02	00	Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinde Oluşan Olumsuz	126,93	
630	11	03		Stokların Değerlemesinde Oluşan Olumsuz Farklar	0,63	
630	11	03	00	Stokların Değerlemesinde Oluşan Olumsuz Farklar	0,63	
630	11	03	00	Stokların Değerlemesinde Oluşan Olumsuz Farklar	0,63	
630	11	04		Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinde Oluşan Olumsuz Farkı	251.666,74	
630	11	04	00	Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinde Oluşan Olumsuz Farkı	251.666,74	

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Yılı : 2013

Kurum Kodu : 40.8 Adı : TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU

Cari Yıl (N)

GELİRİN TÜRÜ

Ekonomik Kodlar

Cari Yıl (N)

GİDERİN TÜRÜ

Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630 11 04 00 00	Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklı Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Artış	251.666,74			
630 11 06 00	Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Artış	711.385,03			
630 11 06 00	Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Artış	711.385,03			
630 11 06 00 00	Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Artış	711.385,03			
630 11 07 00	Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Azalış	4.464,75			
630 11 07 00	Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Azalış	4.464,75			
630 11 07 00 00	Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Azalış	4.464,75			
630 11 99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	2.911.521,09			
630 11 99 00	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	2.911.521,09			
630 11 99 00 00	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	2.911.521,09			
630 12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	3.106.558,91			
630 12 03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	54.560,93			
630 12 03 01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	54.560,93			
630 12 03 01 02	Hizmet Gelirleri	54.560,93			
630 12 04	Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	2.903.865,40			
630 12 04 01	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	754.865,40			
630 12 04 01 01	Cari	754.865,40			
630 12 04 02	Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve	2.149.000,00			
630 12 04 02 02	Sermaye	2.149.000,00			
630 12 05	Diğer Gelirler	148.132,58			
630 12 05 01	Faiz Gelirleri	4.681,15			
630 12 05 01 05	Menkul kıymet ve gecikmiş ödemeler faizleri	182,32			
630 12 05 01 09	Diğer Faizler	4.498,83			

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 40.8 Adı : TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU Yılı : 2013

Ekonomik Kodlar GİDERİN TÜRÜ Cari Yılı (N) Ekonomik Kodlar GELİRİN TÜRÜ Cari Yılı (N)

630	1.2	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler	143.451,43	
630	1.2	05	01	Diğer Çeşitli Gelirler	143.451,43	
630	1.3			Amortisman Giderleri	52.476.113,01	
630	1.3	01		Maddi Duran Varlıklar Amortisman Giderleri	49.017.513,00	
630	1.3	01	01	Yer altı ve Yerüstü Düzenlerin Amortisman Giderleri	74.812,14	
630	1.3	01	00	Yer altı ve Yerüstü Düzenlerin Amortisman Giderleri	74.812,14	
630	1.3	01	02	Binaların Amortisman Giderleri	3.037.361,75	
630	1.3	01	00	Binaların Amortisman Giderleri	3.037.361,75	
630	1.3	01	03	Tesis, Makine ve Cihazların Amortisman Giderleri	31.166.892,44	
630	1.3	01	03	Tesis, Makine ve Cihazların Amortisman Giderleri	31.166.892,44	
630	1.3	01	04	Taşıtların Amortisman Giderleri	1.790.619,16	
630	1.3	01	04	Taşıtların Amortisman Giderleri	1.790.619,16	
630	1.3	01	05	Demirbaşların Amortisman Giderleri	12.947.827,51	
630	1.3	01	05	Demirbaşların Amortisman Giderleri	12.947.827,51	
630	1.3	02		Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	3.458.600,01	
630	1.3	02	01	Hakların Amortisman Giderleri	3.458.600,01	
630	1.3	02	01	Hakların Amortisman Giderleri	3.458.600,01	
630	1.4			İlk Madde ve Malzeme Giderleri	6.741.337,08	
630	1.4	01		Kırtasiye Malzemeleri	425.774,93	
630	1.4	01	00	Kırtasiye Malzemeleri	425.774,93	
630	1.4	01	00	Kırtasiye Malzemeleri	425.774,93	
630	1.4	02		Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfağa Kullanılan Tüketim Malzeme	16.922,82	
630	1.4	02	00	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfağa Kullanılan Tüketim Malzeme	16.922,82	

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Yılı : 2013

Kurum Kodu : 40.8 Adı : TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU

Cari Yılı (N)

GELİRİN TÜRÜ

Ekonomik Kodlar

Cari Yılı (N)

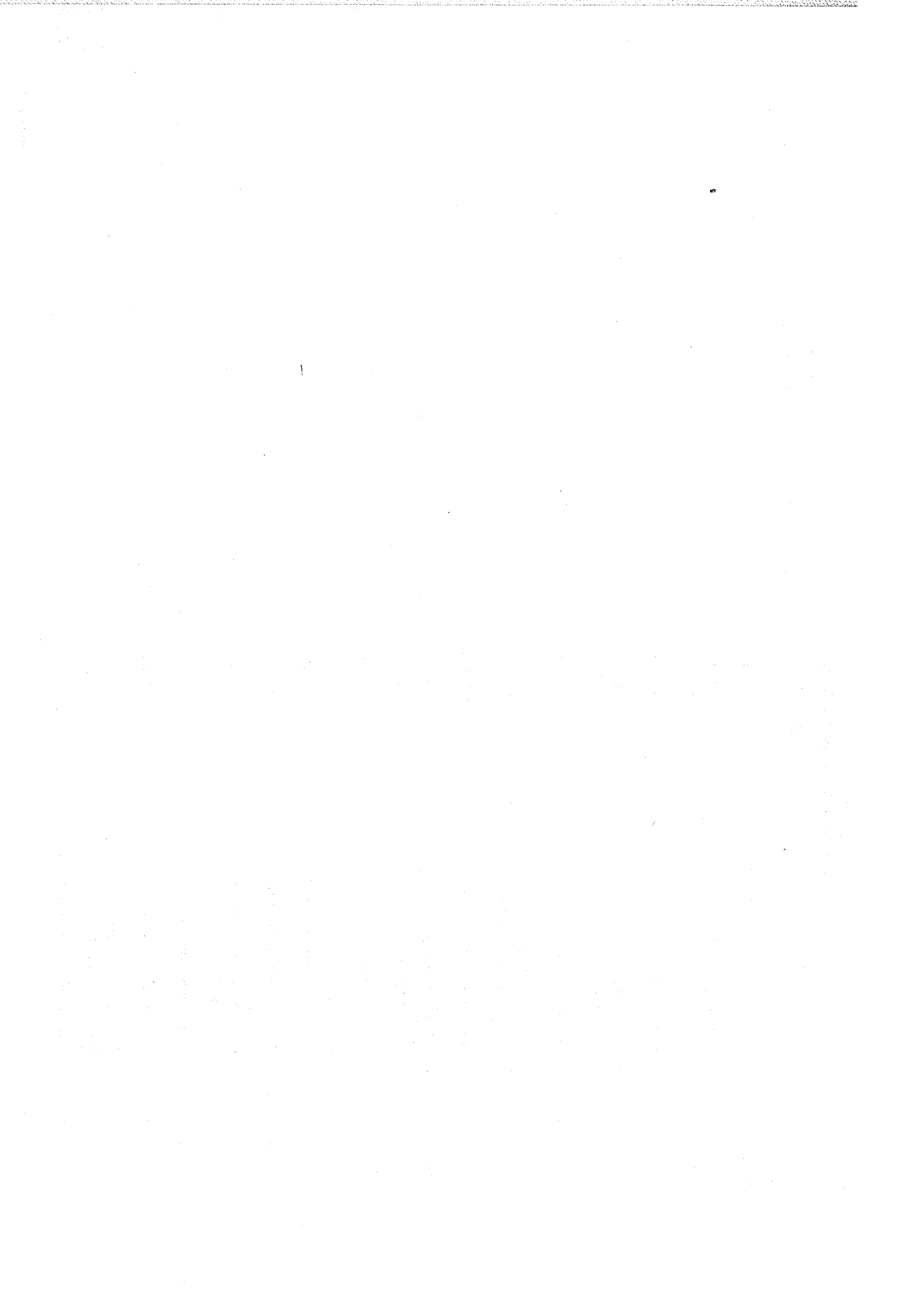
GİDERİN TÜRÜ

Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yılı (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yılı (N)
630 14 02 00 00	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzeme	16.922,82			
630 14 03 00 00	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	15.303,44			
630 14 03 00 00	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	15.303,44			
630 14 03 00 00	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	15.303,44			
630 14 04 00 00	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	3.834,99			
630 14 04 00 00	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	3.834,99			
630 14 04 00 00	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	3.834,99			
630 14 05 00 00	Temizleme Ekipmanları	97.309,55			
630 14 05 00 00	Temizleme Ekipmanları	97.309,55			
630 14 05 00 00	Temizleme Ekipmanları	97.309,55			
630 14 06 00 00	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiy Malzemeleri	19.054,04			
630 14 06 00 00	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiy Malzemeleri	19.054,04			
630 14 06 00 00	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiy Malzemeleri	19.054,04			
630 14 07 00 00	Yiyecek	1.046,23			
630 14 07 00 00	Yiyecek	1.046,23			
630 14 07 00 00	Yiyecek	1.046,23			
630 14 08 00 00	İçecek	76.853,45			
630 14 08 00 00	İçecek	76.853,45			
630 14 08 00 00	İçecek	76.853,45			
630 14 10 00 00	Zirai Maddeler	4.295,20			
630 14 10 00 00	Zirai Maddeler	4.295,20			
630 14 10 00 00	Zirai Maddeler	4.295,20			
630 14 12 00 00	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	137.275,89			
630 14 12 00 00	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	137.275,89			

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 40.8	Adı : TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	Yılı : 2013			
Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630 14 12 00	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	137.275,89			
630 14 12 00 00	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	137.275,89			
630 14 13	Yedek Parçalar	259.839,61			
630 14 13 00	Yedek Parçalar	259.839,61			
630 14 13 00 00	Yedek Parçalar	259.839,61			
630 14 14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	760,00			
630 14 14 00	Nakil Vasıtaları Lastikleri	760,00			
630 14 14 00 00	Nakil Vasıtaları Lastikleri	760,00			
630 14 15	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	5.438.183,31			
630 14 15 00	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	5.438.183,31			
630 14 15 00 00	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	5.438.183,31			
630 14 17	Basınçlı Ekipmanlar	4.774,98			
630 14 17 00	Basınçlı Ekipmanlar	4.774,98			
630 14 17 00 00	Basınçlı Ekipmanlar	4.774,98			
630 14 99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	240.108,64			
630 14 99 00	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	240.108,64			
630 14 99 00 00	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	240.108,64			
630 15	Karşılık Giderleri	1.425.760,53			
630 15 04	Kidem tazminatı Karşılıkları	1.425.760,53			
630 15 04 00	Kidem tazminatı Karşılıkları	1.425.760,53			
630 15 04 00 00	Kidem tazminatı Karşılıkları	1.425.760,53			
630 20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	4.114.307,73			
630 20 99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	4.114.307,73			

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Yılı : 2013

Kurum Kodu : 40.8 Adı : TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU

Ekonomik Kodlar GİDERİN TÜRÜ Cari Yılı (N) Ekonomik Kodlar GELİRİN TÜRÜ Cari Yılı (N)

630 20 99 00	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	4.114.307,73		
630 20 99 00 00	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	4.114.307,73		
630 30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	12.133.852,73		
630 30 06	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	12.133.852,73		
630 30 06 02	Menkul Sermaye Üretim Giderleri	77.570,88		
630 30 06 02 01	Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	77.570,88		
630 30 06 05	Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	515.046,43		
630 30 06 05 01	Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	515.046,43		
630 30 06 06	Menkul Malların Büyük Onarım Giderleri	49.889,42		
630 30 06 06 09	Diğer Giderler	49.889,42		
630 30 06 07	Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	3.944.120,33		
630 30 06 07 01	Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	3.792.887,99		
630 30 06 07 05	Haberleşme Giderleri	8.853,54		
630 30 06 07 09	Diğer Giderler	142.378,80		
630 30 06 09	Diğer Sermaye Giderleri	7.547.225,67		
630 30 06 09 02	Yolluk Giderleri	384.031,99		
630 30 06 09 09	Diğer Sermaye Giderleri	7.163.193,68		
630 99	Diğer Giderler	161.403,06		
630 99 99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	161.403,06		
630 99 99 00	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	161.403,06		
630 99 99 00 00	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	161.403,06		
GİDERLER TOPLAMI :		2.149.786.521,73		

GİDERLER TOPLAMI (A) 2.149.786.521,73

GELİRLER TOPLAMI (B) 2.217.309.751,53

İNDİRİM İADE İSKONTO TOPLAMI (C) 23.940.232,07

NET GELİR (D= B-C)

2.193.369.519,46

FAALİYET SONUCU D - A

43.582.997,73

ARTIF KOYUNCU
Genel Sekreter V.

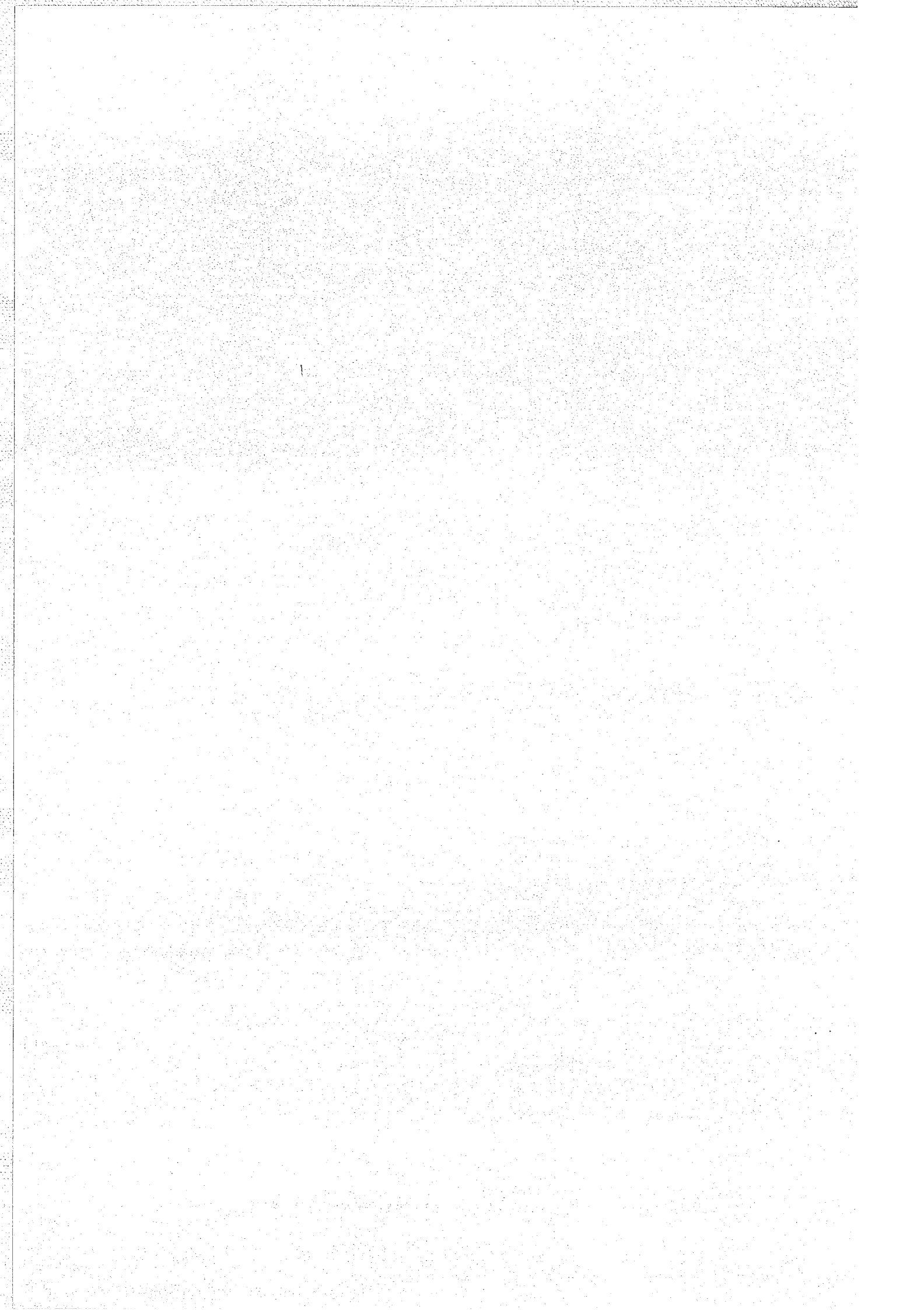
**TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK
ARAşTIRMA KURUMU**

2013 YILI PERFORMANS DENETİMİ RAPORU

İÇİNDEKİLER

ÖZET	36
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	36
DENETİM BULGU VE DEĞERLENDİRMELERİ	39

ÖZET

Bu rapor, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nda (TÜBİTAK) yürütülen performans bilgisi denetiminin sonuçlarını ve bulgularını özetlemektedir.

6085 sayılı Kanun'un 36 ncı maddesi uyarınca Sayıştay, "hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim" olarak tarif edilen performans bilgisi denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Sayıştay, TÜBİTAK'ın hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının bir değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakileri denetlemiştir:

- Performans bilgisi için geçerli olan raporlama gerekliliklerine uygunluk,
- Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporunda yer alan performans bilgisinin içeriği ve
- Performansı ölçmek için kullanılan ve performans bilgisini üreten veri kayıt sistemleri.

Yapılan denetim sonucunda; TÜBİTAK'ın raporlama gereklilikleri ile performans bilgisinin içeriği konusunda gereklilikleri kısmen karşıladığı, seçilen hedef ve göstergelere esas veri kayıt sistemlerinin amacına uygun olarak kurulduğu ancak verinin işlenmesinden kaynaklı zafiyetler nedeniyle amaca hizmet etmediği tespit edilmiştir.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimler, kamu idaresinin faaliyet raporlarında yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde

etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması suretiyle gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, raporlama gerekliliklerine uygunluk ve performans bilgisinin içeriği hakkında kanaate varmak amacıyla TÜBİTAK'ın yayımladığı aşağıdaki dokümanlar gözden geçirilmiştir.

- 2013–2017 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2013 Yılı Performans Programı,
- 2013 Yılı Faaliyet Raporu.

Denetim yukarıda sayılan üç belge üzerinden kamu idaresinin raporlama gerekliliklerine uyumunun değerlendirilmesi, bu belgelerde sunulan performans bilgisinin değerlendirilmesi ve performans bilgisinin üretilmesi için kullanılan veri kayıt sistemlerinin değerlendirilmesi yoluyla gerçekleştirilmiştir. Bu değerlendirmeler için kullanılan kriterler aşağıda yer alan Tablo 1, Tablo 2 ve Tablo 3'te görülmektedir.

Tablo 1: Raporlama gerekliliklerine uygunluk kriterleri

Mevcudiyet	TÜBİTAK'ın, plan, program ve raporlarını yayımlayıp yayımlamadığı
Zamanlılık	TÜBİTAK'ın plan, program ve raporlarını yasal süre içinde yayımlayıp yayımlamadığı
Sunum	TÜBİTAK'ın plan, program ve raporlarının ilgili mevzuatla belirlenen usullere uyumlu olup olmadığı

Tablo 2: Performans bilgisinin içeriğine yönelik kriterler

Stratejik Plan ve Performans Programı	İlgililik:	Hedefler, göstergeler ve faaliyetler arasında mantıksal bağlantı olması
	Ölçülebilirlik:	Performans programlarındaki hedeflerin ve göstergelerin ölçülebilir olması
	İyi tanımlanma:	Hedefin açık ve net bir tanımının olması
Faaliyet Raporu	Tutarlılık:	Hedeflerin, denetlenen idarenin planlama ve raporlama dokümanlarında (göstergeler ve alt hedefler dâhil) tutarlı olarak kullanılması
	Doğrulanabilirlik:	Raporlanan değerlerin, temel veri kayıt sistemlerinin çıktısıyla tutarlı olması

	İkna edicilik/ Geçerlilik:	Planlanan ve raporlanan performans arasındaki her tür sapmanın denetlenen idare tarafından ele alınması ve sapmayı açıklayan nedenlerin geçerli/ inandırıcı olması
--	-----------------------------------	--

Tablo3: Veri kayıt sistemlerinin güvenilirliğine yönelik kriterler

Doğruluk	Üretilen performans bilgisinin gerçekleşmeleri doğru yansıtması ve göstergenin tanımına dayalı olarak gerçekleşmelerle ilgili olmayan hususları içermemesi
Tamlık	Üretilen performans bilgisinin gerçekleşmeleri tam olarak yansıtması ve göstergenin tanımına dayalı olarak dahil edilmesi gereken herhangi bir hususu dışarda bırakmaması

TÜBİTAK'ın tüm veri kayıt sistemleri değil, faaliyet raporunda yer alan performans bilgisinin doğruluğunu test etmek üzere belli kriterlere göre seçilen veri kayıt sistemleri değerlendirilmiştir. Veri kayıt sistemlerine yönelik denetim, aşağıdaki performans hedefleri ve göstergeleriyle sınırlandırılmış olup seçilen hedef ve göstergeler, kamu idaresinin 2013–2017 Yıllarına ait Stratejik Planında yer verilen “Bilim, Teknoloji ve Yenilik (BTY) İnsan Kaynağının ve Toplumda BTY Yetkinliğinin Geliştirilmesine Katkı Yapmak” amacına aittir.

Veri Kayıt Sistemlerinin Değerlendirildiği Hedef ve Göstergeler Tablosu

Performans Hedefi 1:	Desteklenen Bilim İnsanı Sayısını Artırmak
İlgili Performans Göstergeleri:	1. Desteklenen lisansüstü bursiyer sayısı (ARDEB-BİDEB) 2. TÜBİTAK BİDEB Programları ile desteklenen toplam kişi sayısı
Performans Hedefi 2:	Toplumda Bilim, Teknoloji ve Yenilik (BTY) Kültürünün Yaygınlaştırılmasını Tetiklemek
İlgili Performans Göstergeleri:	1. Desteklenen bilim merkezi sayısı 2. Bilim Toplum Proje Çağrılarına yapılan başvuru sayısı 3. Popüler bilim dergilerinin toplam net satış adedi

Her ne kadar veri kayıt sistemleri üzerindeki inceleme, performans bilgisinin doğruluğunu test etmek amacıyla gerçekleştirilse de, güvenilir veri kayıt sistemlerinin mevcudiyeti raporlanan verilerdeki hata olasılığını ortadan kaldırmaz. Bu nedenle veri kayıt

sistemleri hakkındaki olumlu değerlendirme, TÜBİTAK'ın faaliyet raporunda sunduğu performans bilgisinin doğruluğu hakkında mutlak güvence sağlamaz.

DENETİM BULGU VE DEĞERLENDİRMELERİ

1. Bölüm Raporlama Gerekliliklerine Uyum

Tablo 1'deki kriterler esas alınarak yapılan değerlendirme sonucunda;

TÜBİTAK'ın 2013 Yılına ait Faaliyet Raporunun raporlama gerekliliklerine uyduğu ancak Stratejik Plan ve Performans Programının söz konusu gerekliliklere kısmen uyduğu sonucuna varılmış olup ilgili tespitlere aşağıda yer verilmiştir.

Stratejik Planın Raporlama Gerekliliklerine Uyumu:

BULGU 1: TÜBİTAK 2013–2017 Stratejik Planın, mevzuatın gerektirdiği süreçler tamamlanmadan kabul edildiği ve süresinde yayımlanmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “Stratejik planın süresi, güncelleştirilmesi ve yenilenmesi ” başlıklı 7 nci maddesinin 3 üncü bendinde, hangi hallerde planların yenilenebileceği sayılmış olup 4 üncü bendinde yenilenmenin; stratejik planın beş yıllık bir dönem için yeniden hazırlanması olduğu, stratejik planın yenilenmesi kararının 3 üncü bentte sayılan şartların oluşmasını müteakip en geç üç ay içinde alınacağı ve bu kararı takip eden altı ay içinde stratejik planın yenileneceği ifade edilmiştir. Yönetmeliğin 13 üncü maddesinde ise hazırlanan planların değerlendirilmek üzere, stratejik planın kapsadığı dönemin ilk yılından önceki yılın Ocak ayında Kalkınma Bakanlığı'na gönderileceği hükmüne yer verilmiştir.

2013–2017 dönemini içeren TÜBİTAK Stratejik Plan Taslağı, 01.09.2012 tarihinde 211 sayılı TÜBİTAK Bilim Kurulu Kararı ile onaylanmış ve Stratejik Plan olarak Kurumun internet sitesinde yayımlanıp kamuoyuna duyurulmuştur. Ancak 01.09.2012 tarihinde yayımlanan TÜBİTAK 2013–2017 dönemine ait Stratejik Plan, Kalkınma Bakanlığı'na 31.01.2013 tarihinde gönderilmiş, dolayısıyla mevzuatla belirlenen süreden bir yıl sonra Bakanlığın söz konusu planı değerlendirmeye aldığı tespit edilmiştir. Nitekim Kalkınma Bakanlığı da TÜBİTAK 2013–2017 Stratejik Planı Değerlendirme Raporunda, mevzuatla belirlenen takvime uyulmadığı konusunda eleştiride bulunmuştur.

Kamu idaresi her ne kadar gecikmeler için üst yönetici değişikliğini ve Kuruluş Kanununda yapılan değişiklikleri gerekçe olarak belirtmiş ise de kamu idarelerinde süreklilik ilkesi esas olup tüm idareler mevzuat ile belirlenen kurallar çerçevesinde hareket etmek durumundadırlar. Dolayısıyla, Kalkınma Bakanlığı'nın görüşü alınmadan henüz taslak halinde olan stratejik planın, nihai hale gelmiş gibi kabul edilerek Bilim Kurulu Kararı ile onaylanıp kamuoyuna duyurulması, mevzuat hükümlerine aykırıdır.

Diğer taraftan, Kurumun internet sayfasında aynı döneme ait iki stratejik planın kamuoyuna duyurulduğu da görülmüş olup yapılan araştırma sonucunda planlardan birinin Kalkınma Bakanlığı görüşünden geçirilmemiş, diğerinin ise Bakanlık görüşü dikkate alınarak yeniden hazırlanmış plan olduğu anlaşılmış, bu durumun karışıklık yaratması sebebiyle Bakanlık görüşünden geçmemiş olan 2013–2017 dönemine ait Stratejik Plan, 06.12.2013 tarihinde ikazlarımız üzerine yayımdan kaldırılmıştır.

Yönetmeliğin “stratejik planların sunulması” başlıklı 15 inci maddesinde, stratejik planın Bakanın onayına müteakip performans programları ve bütçe hazırlıklarında esas alınmak üzere Kalkınma ve Maliye Bakanlıklarına gönderileceği hükme bağlanmıştır.

2013 yılına ait performans programı ve bütçe hazırlık çalışmalarında, Kalkınma Bakanlığı görüşü alındıktan sonra nihai hale gelen TÜBİTAK 2013–2017 Stratejik Planı yerine, TÜBİTAK Bilim Kurulu Kararı ile onaylanan ve Bakanlık değerlendirmesi içermeyen, bu haliyle taslak olarak kabulü gereken Stratejik Planın esas alındığı anlaşılmıştır. Halbuki idarenin stratejik plan yenileme çalışmasını, bütçe hazırlık sürecini de dikkate alarak performans programı hazırlanmasına imkân sağlayacak şekilde ve sürede tamamlaması gerekmektedir. Stratejik plan çalışmalarını mevzuat çerçevesinde süresinde ve gerekli süreçleri yerine getirerek tamamlayamayan kamu idaresinin, mevcut stratejik planını yani 2008-2012 Yılları Stratejik Planını dikkate alarak bütçe teklifine dayanak oluşturacak şekilde performans programı hazırlaması mümkün iken bu usul tercih edilmemiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 9 uncu maddesinde hüküm altına alındığı üzere; kamu idarelerinin, kamu hizmetlerinin istenilen düzeyde ve kalitede sunulabilmesi için bütçeleri ile program ve proje bazında kaynak tahsislerini; stratejik planlarına, yıllık amaç ve hedefleri ile performans göstergelerine dayandırmaları zorunlu olup mevzuat hükümlerinin uygulanmasını sağlamak üzere önlem alınması, stratejik plan yenileme çalışmalarının mevzuatın öngördüğü sürede tamamlanması önerilir.

Kamu idaresi cevabında; bulguda yer verilen tespitlere katıldığını ve önerilerin dikkate alınacağını ifade etmektedir.

Sonuç olarak; kamu idaresinin tespite ilişkin yapılan önerileri ne derece yerine getirmiş olduğu, izleyen yıl denetimlerinde kontrol edilecektir.

BULGU 2: TÜBİTAK 2013–2017 Stratejik Planın, “Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu”nda yer alan temel unsurları ihtiva ettiği ancak başlıklandırma ve içerik açısından eksiklikler ya da fazlalıklar barındırdığı tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “Stratejik planların hazırlanması” başlıklı 9 uncu maddesinde stratejik planların, 5018 sayılı Kanun’a, bu Yönetmeliğe, kılavuza ve rehberlere uygun olarak hazırlanacağı belirtilmiştir.

Kalkınma Bakanlığı’nın anılan Yönetmeliğe istinaden hazırladığı Haziran 2006 tarihli “Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu”nda, stratejik planda yer alması gereken temel unsurlar sıralanmış olup TÜBİTAK 2013–2017 Stratejik Planında Kılavuzda belirtilen temel unsurlara yer verildiği görülmüştür.

Plan, söz konusu mevzuatta belirtilen genel yapı ve temel ilkelere riayet edilip edilmediği yönünden incelenmiş ve aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

1-Stratejik Planın içerik düzenlemesi “Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu”na uymamaktadır. Kılavuzda belirtilen hususlar çerçevesinde içindekiler sayfasında değişiklik yapılması ve içeriğin bu yönde ilerlemesi önerilir.

2-Kurum hakkında bilgi bölümünde çok uzun ve ayrıntılı bilgiye yer verilmiştir. Bu bölümde Kurumun tanıtımı yapılırken yalnızca tarihi gelişimin anlatılması, Kurumun organizasyon yapısı ile ilgili bilgi ve tablolara, Kurum İçi Analiz bölümünde yer verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Yasal yükümlülükler ve mevzuat analizi bölümünün tarihi gelişim bölümünü takip etmesi ve analizin Kılavuzda yer alan temel soruları karşılayacak şekilde hazırlanması önerilir.

3-Paydaş Analizi yapılırken paydaşların iç paydaşlar, dış paydaşlar ve müşteriler (yararlanıcılar) olarak sınıflandırılıp analizi yapıldıktan sonra, tablo ve anket bilgilerine yer verilmesi önerilir. Örneğin kurum çalışanlarının memnuniyetine yönelik bir analiz yer alabilir. Paydaş analizine ilişkin olarak mevcut Planda, iç paydaşlara yönelik herhangi bir bilgi, analiz ve tablo yer almamaktadır.

4-Planda, mevzuat gereğince kuruluş içi analiz bölümü açılması, Kılavuzda yer alan başlık ve alt başlıkların esas alınarak içerik bilgisinin düzenlenmesi, “Organizasyon Yapısı”

bölümünde yer alan bilgi ve organizasyon şemasının, “Kuruluşun Yapısı” bölümüne alınması ve birimlerle ilgili ayrıntılı görev açıklamalarına yer verilmemesi, beşeri kaynaklarla ilgili bilgilerin bu bölüme taşınması ve açıklama yapılmaması, Planda Kurum kültürü, teknoloji, mali durum başlıklarına yer verilerek bu başlıklar altında gerekli bilgilerin sunulması önerilir.

5-Kılavuza göre “Maliyetlendirme” bölümünde Maliyet Tablosu (Tablo 4) ile Kaynak Tablosu (Tablo 5) yer almalıdır. TÜBİTAK 2013–2017 Stratejik Planında “Kaynak İhtiyacı” başlığı altında “Maliyet Tablosu” yer almakla birlikte “Kaynak Tablosu”na yer verilmemiştir.

Kılavuzda, maliyet tablosunda öngörülen maliyetler ile tahmin edilen kaynakların örtüşmesinin gerekli olduğu ifade edilmiştir. Öngörülen maliyetlerin tahsis edilen kaynakları aşması durumunda daha düşük maliyetli stratejiler seçilmesi, hedeflerin küçültülmesi, amaç ve hedeflerin zamanlamasının değiştirilmesi veya amaç ve hedeflerin önceliklendirilerek bazı amaç ve hedeflerden vazgeçilmesi gibi yöntemlerin izlenebileceği belirtilmiştir. Bu bağlamda, stratejik planda kaynak tablosuna yer verilmemesi maliyetler ile tahmin edilen kaynakların kıyaslanamamasına, maliyetlerin kaynakları aşması durumunda amaç ve hedeflere ilişkin yeni düzenleme yapılamamasına neden olmaktadır.

2013–2017 Stratejik Planında, Kalkınma Bakanlığı’nın Değerlendirme Raporunda yer alan öneri üzerine, mali kaynak ihtiyacı tavan bütçelere göre yeniden hazırlanmış, ilk planda yer alan “Tablo 6 Stratejik Plan Maliyet Tablosu” yeniden düzenlenerek “Tablo 9 Stratejik Plan Maliyet Tablosu” adıyla yeni planda yer almıştır.

Stratejik Planın Kalkınma Bakanlığı’na gönderilmeden önceki halinde “Kaynak Tablosu”nun yer aldığı ancak nihai plana sehven eklenmediği anlaşılmış olup söz konusu tablonun Stratejik Plan Maliyet Tablosu ile örtüşecek şekilde yeniden düzenlenerek Stratejik Planda yer alması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Kamu İdareleri Stratejik Planlama Kılavuzu”nda yer alan “Kılavuz, stratejik planlama süreci ve stratejik planların kapsam ve içeriği konusunda genel bir çerçeve sunmayı amaçlamaktadır. Kamu idareleri, ortaya konan ana ilkelere ve kılavuzun genel yapısına bağlı kalmakla birlikte, ana ve alt başlıkları kendi özelliklerini de dikkate alarak şekillendireceklerdir.” şeklinde de bir açıklama bulunduğunu ve buna istinaden TÜBİTAK Stratejik Planı içerik düzenlemesinin, Kılavuzda öngörülenden farklı olarak düzenlendiğini ancak içerik açısından herhangi bir eksiklik ya da fazlalık bulunmadığını, paydaş analizi kısmında iç paydaşlar, dış paydaşlar ve müşteriler olarak sınıflandırma yapılmadığı hakkında ise yapılmış olan paydaşların lider, çalışan, müşteri, temel ortak, stratejik ortak ve tedarikçi olarak sınıflandırılması yoluna gidildiği ve panelist, danışman vb.

olarak görev yapan bilim insanlarının hem çalışan hem müşteri olarak değerlendirildiğini, ifade etmiştir.

Sonuç olarak; Kılavuz her ne kadar ana ve alt başlıkları kurumların kendi özelliklerine göre şekillendirmeye izin vermiş olsa da, TÜBİTAK'a ait mevcut stratejik planda kuruluş içi analiz başlığının açılmadığı, organizasyon yapısı ve beşeri kaynaklar alt başlıklarının başka bölümlerde yer aldığı, Kurum kültürü, teknoloji, mali durum alt başlıklarına ise yer verilmediği görülmüş olup gerekli bilgilerin bu başlıklar altında sunulmasının, Planın takibi ve anlaşılabilirliği açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.

Paydaş analizi kısmında iç paydaşlar, dış paydaşlar ve müşteriler olarak sınıflandırma yapılmadığı yönündeki tespite ilişkin yapılmış olan "paydaşların lider, çalışan, müşteri, temel ortak, stratejik ortak ve tedarikçi olarak sınıflandırılması yoluna gidildiği ve panelist, danışman vb. olarak görev yapan bilim insanlarının hem çalışan hem müşteri olarak değerlendirildiği" yönündeki açıklama ise makul görülmüştür.

Neticede, kamu idaresi daha sonra hazırlanacak olan stratejik planda bulgu konusu tüm hususlara dikkat edileceğini belirtmiş olup bir sonraki stratejik plan değerlendirmesinde bu hususlar gözden geçirilecektir.

Performans Programının Raporlama Gerekliliklerine Uyumu:

BULGU 3: TÜBİTAK 2013 Yılı Performans Programının genel yapısında ve temel ilkelerinde eksiklikler bulunduğu tespit edilmiştir.

TÜBİTAK 2013 Yılı Performans Programı, "Kamu İdarelerinde Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik" ile Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan "Performans Programı Hazırlama Rehberi"ne göre genel yapı ve temel ilkelere riayet edilip edilmediği yönünden incelenmiş ve aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

A) Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan "Performans Programı Hazırlama Rehberi" EK-1'de Performans Programının şekli yer almaktadır. Söz konusu şekilde yer alan bilgi ve açıklamalara aykırı olarak;

A.1) Performans Programının "I-Genel Bilgiler C-Fiziksel Kaynaklar" bölümünde yeterli ve ayrıntılı bilgiye yer verilmemiştir.

Performans Programı Hazırlama Rehberine göre "Fiziksel Kaynaklar" bölümünde, idarenin kullanımında olan ve program döneminde temin edilmesi düşünülen hizmet binası, lojman, taşıt aracı, iş makineleri, telefon, faks, bilgisayar, yazıcı vb. varlıklara ilişkin bilgilere, bunların elde edilmesi ve kullanımı hususunda izlenecek politikalara yer verilmesi gerekmektedir. Ayrıca, İdarenin bilişim sistemi, bilişim sisteminin faaliyetlere katkısı,

karşılaşılan sorunlar, program döneminde sistemde planlanan değişiklikler ile e-devlet uygulamaları kısaca açıklanmalı ve fiziki kaynaklara ilişkin bilgiler tablo olarak programa eklenmelidir.

Oysa mevcut Performans Programında sadece kapalı bina alanı ile arazi alanına ilişkin bilgiyi içeren bir tablo yer almaktadır. Bu bölümün sonraki programlarda yukarıda sayılan bilgileri içerecek şekilde hazırlanması önerilir.

A.2) Performans Programının “I-Genel Bilgiler D-İnsan Kaynakları” bölümünde yeterli ve ayrıntılı bilgiye yer verilmemiştir.

Mevcut Performans Programında istihdam politikasına yer verilmemiş, insan kaynağı ihtiyacı ve bunun karşılanması amacıyla uygulanacak politikalar açıklanmamıştır.

Performans Programı Hazırlama Rehberine göre “İnsan Kaynakları” bölümünde, İdarenin mevcut insan kaynakları, istihdam şekli, hizmet sınıfları, kadro unvanları, istihdam politikası ve benzeri bilgilerine yer verilmesi gerekmektedir. Ayrıca program dönemindeki insan kaynakları ihtiyacı ve bunun karşılanmasına yönelik izlenecek politikalar açıklanmalı ve insan kaynaklarına ilişkin bilgiler tablo olarak programa eklenmelidir.

Stratejik Planda “Tablo 8. Birimler Bazında İnsan Kaynağı İhtiyacı” adıyla 2013–2017 döneminde insan kaynağı ihtiyacına ilişkin tablo yer almakta olup bu tablodan bilgilerin alınarak, ihtiyacın karşılanmasına yönelik politikaları içeren bilgilerin performans programında bulunması sağlanmalıdır.

A.3) Performans Programının “II-Performans Bilgileri A-Temel Politika ve Öncelikler” bölümünde yalnızca Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007–2013) ve Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi (UBTYS) 2011-2016’ya yer verilmiştir.

Performans Programı Hazırlama Rehberine göre, programlarda, hükümet programında, kalkınma planı ve stratejik planda idare ile ilgili politika ve öncelikler var ise programlarda kısaca bunlara yer verilmesi öngörülmüştür.

61 inci Hükümet Programında, idare ile ilgili hedefler öngörülmüş olup bu doğrultuda, Performans Programında “A- Temel Politika ve Öncelikler” bölümünde Hükümet Programında ve Orta Vadeli Program ile Orta Vadeli Mali Planda yer alan idare ile ilgili temel politika ve önceliklere yer verilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

A.4) Performans Programının “II-Performans Bilgileri C-Performans Hedef ve Göstergeleri ile Faaliyetler” bölümünde ve Performans Hedefi Tablosu (Tablo 1) performans hedefi kısmında açıklamalara yer verilmemiş, Tablo 1’den sonra ayrıntılı bilgileri içeren metin kısmının eklenmediği görülmüştür.

Performans Programı Hazırlama Rehberine göre bu bölümde, Performans Hedefi Tablosuna (Tablo 1) yer verildikten sonra; program döneminde ilgili performans hedefinin belirlenmesinin nedenleri ile belirlenen performans hedefinin temel politika ve öncelikler ile ilişkisi, performans hedeflerine ulaşıp ulaşılamadığını değerlendirmek üzere belirlenen performans göstergeleri ile bu göstergelerin belirlenmesinin nedenleri, performans hedeflerine ulaşmak için yürütülecek faaliyetler hakkında detaylı ve açıklayıcı bilgiler, faaliyetlerin kaynak ihtiyacının nasıl tespit edildiği gibi hususlar ile açıklanmasında yarar görülen diğer hususlara yer verilmelidir.

Bu doğrultuda her bir performans hedefi için hazırlanan tablolarda açıklama bölümü yer alacak şekilde düzenleme yapılması gerekmektedir.

Söz konusu tespitler, 30.05.2013 tarihinde idare ile yapılan toplantıda dile getirilmiş, bunun üzerine TÜBİTAK 2013–2017 Stratejik Planı performans göstergeleri tanımları hazırlanarak tarafımıza sunulmuştur. Hazırlanan doküman incelendiğinde; Performans Hedefi Tablosunun (Tablo 1) yeniden düzenlendiği, stratejik hedef ve performans göstergelerinin tanımının yer aldığı tabloların hazırlandığı ancak bilgilerin açıklama niteliği taşımaktan ziyade, sadece göstergelerin tanımlanmasından ibaret olduğu görülmüştür. Ayrıca, performans hedeflerine ilişkin açıklamalara ve faaliyetler hakkında detaylı ve açıklayıcı bilgilere yer verilmediği de anlaşılmıştır.

B-Faaliyet Maliyetleri Tablosunda (Tablo 2) “Açıklamalar” kısmı boş bırakılmıştır.

Performans Programı Hazırlama Rehberine göre açıklama bölümünde ilgili faaliyetlerin kapsamı, gerekçesi ve önemine ilişkin bilgiler ve faaliyet maliyetinin hesaplanmasına ilişkin hususlara yer verilmesi gerekmektedir.

C-Performans Programının “II-Performans Bilgileri C-Performans Hedef ve Göstergeleri ile Faaliyetler” bölümünde, Performans Hedefi Tabloları ve ardından Faaliyet Maliyetleri Tabloları topluca düzenlenmiştir.

Ancak sistematik gereği bir performans hedefi için düzenlenen performans hedefi tablosunu, tabloda yer alan her bir faaliyet için düzenlenen faaliyet maliyetleri tablosunun izlemesi gerekir.

Kamu idaresi cevabında; bulguda yer verilen tespitlerin performans programları hazırlanırken dikkate alınacağını ifade etmiştir.

Sonuç olarak; kamu idaresi tespitlere katılarak bundan sonraki programlarda bu tespitlerin dikkate alınacağını belirtmiş olup izleyen yıl denetimlerinde hazırlanan performans programlarındaki düzeltmeler kontrol edilecektir.

Faaliyet Raporunun Raporlama Gerekliliklerine Uyumu:

Kamu idaresi 2013 Yılı Faaliyet Raporunu hazırlamış ve 30.04.2014 tarihinde yayımlamıştır.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik uyarınca yapılan incelemede; TÜBİTAK 2013 Yılı Faaliyet Raporunun Yönetmelik gereklerini karşıladığı tespit edilmiş, kurumun faaliyet sonuçlarını raporladığı anlaşılmıştır.

2. Bölüm Performans Bilgisinin İçeriği

Stratejik Plan Ve Performans Programında Yer Alan Performans Bilgisinin İçeriği:

Aşağıda detayları verilen bulgular temel alınarak TÜBİTAK'ın 2013 yılı Performans Programında sunduğu performans bilgisi içeriğinin (Tablo 2'deki) kriterlere kısmen uyduğu sonucuna varılmıştır.

BULGU 4: 2013 yılı TÜBİTAK Performans Programında yer alan performans hedeflerinin, 2013–2017 TÜBİTAK Stratejik Planında yer alan stratejik amaçlarla ilgili, göstergelerin ise hedeflerle ilgili ve ölçülebilir olduğu ancak hedeflere ait göstergelerin iyi tanımlama kriterine uygun olmadığı tespit edilmiştir.

TÜBİTAK 2013–2017 Stratejik Planı kapsamında, 4 stratejik amaç, bunlara yönelik olarak 7 strateji, 14 stratejik hedef ve 31 performans göstergesi belirlenmiştir. Kurumun 1 numaralı “Ulusal Hedefler Doğrultusundaki ARGE Faaliyetlerini Artırmak” isimli stratejik amacı, içinde 8 tane stratejik hedefi barındıran en kapsamlı amaçtır.

TÜBİTAK Stratejik Planında 2013–2017 dönemine ait performans ölçülerine yıllık dilimler halinde yer verilmiştir. Performans Programına da birebir aynı performans ölçüleri dahil edilmiştir.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu ile Performans Programı Hazırlama Rehberine göre idarelerin, performans programında belirledikleri hedeflerin stratejik planlarındaki amaçlarla uyumlu olması gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde 2013 yılı TÜBİTAK Performans Programında yer alan performans hedeflerinin, 2013–2017 TÜBİTAK Stratejik Planında yer alan stratejik amaçlarla ilgili olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca hedeflerin genel olarak çıktı ve sonuç odaklı olduğu da düşünülmektedir.

Performans programında yer alan göstergelerin hedeflerle, faaliyetlerin ise gösterge ve hedeflerle ilgili olduğu, hedef ve göstergelerin ölçülebilir olduğu kanaatine varılmıştır.

Stratejik Planlama Kılavuzu, idarelerin ölçülebilir hedefler belirlemesini öngörmektedir. Yapılan incelemede performans hedef ve göstergelerinin ölçülebilirlik kriterine uyduğu görülmektedir.

İyi tanımlanma kriteri, net ve anlaşılabilir hedef ve göstergeler hazırlama gerekliliği ile ilgilidir. Hedef ve göstergeler incelendiğinde göstergelerin tanımlanmasından idarenin neyi başarmak istediği anlaşılmaktadır. Örneğin “desteklenen bilim merkezlerinin sayısını artırmak” göstergesi, idarenin amacını net biçimde ortaya koymaktadır. Ancak, “desteklenen” ifadesinden tam olarak neyin anlaşılacağı açık değildir. Mesela; bir bilim merkezinin desteklenmiş olduğunun kabul edilmesi için kriter nedir? Ayrılan ödeneğin bir kısmının aktarılmış olması, bilim merkezinin tamamlanmış olması ya da destek kararı verilmiş olması hallerinden hangisi, söz konusu gösterge ve ilgili hedefi için dikkate alınacaktır? Bu soruların cevabı net değildir ve muhatapların aynı şeyi anlamalarında sorun yaratmaktadır.

Nitekim seçilen hedef ve göstergelerle ilgili veri kayıt sisteminin incelenmesi sonucunda ulaşılan sonuçlar, göstergelerin iyi tanımlanmadığı yönündeki kanaati destekler nitelikte olmuş ve tespitlere veri kayıt sistemlerinin değerlendirilmesi bölümünde yer verilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; performans göstergelerine ait tanımların kamuoyunu yanıltıcı nitelik taşımadığını, bununla birlikte sonraki dönemlerde hazırlanacak stratejik planlarda iyi tanımlama kriterine dikkat edileceğini ifade etmektedir.

Sonuç olarak; bulguda kamu idaresi cevabında yer alan bir tespit yapılmamış, göstergelerin tanımlarının açık ve anlaşılır olmadığı örnekleriyle verilmiş ve farklı yorumlara yol açtığı ifade edilmiştir. Dolayısıyla kamu idaresinin cevabına katılmamaktadır.

Faaliyet Raporunda Yer Alan Performans Bilgisinin İçeriği:

Aşağıda detayları verilen bulgu temel alınarak TÜBİTAK'ın 2013 Yılı Faaliyet Raporunda sunduğu performans bilgisi içeriğinin (Tablo 2'deki) kriterlere kısmen uyduğu sonucuna varılmıştır.

BULGU 5: Kamu idaresine ait 2013 Yılı Performans Programında gerçekleştirilmesi planlanan hedeflerin gerçekleşme sonuçlarının Faaliyet Raporunda gösterildiği, ancak hedeflenen ve gerçekleşen performans arasındaki farkın yani sapmanın nedenlerinin iyi açıklanamadığı düşünülmektedir.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 7 nci maddesi “Tam açıklama ilkesi” başlığını taşımakta olup madde metninde; faaliyet

raporlarında yer alan bilgilerin eksiksiz olması, faaliyet sonuçlarını tüm yönleriyle açıklaması gerektiği ifade edilmiştir.

Yönetmeliğin 18 inci maddesinde ise idare faaliyet raporlarında yer alacak bilgiler açıklanmış olup maddenin “Faaliyetlere ilişkin bilgi ve değerlendirmeler” başlıklı (c) fıkrasında mali bilgiler ile performans bilgilerine detaylı olarak bu bölümde yer verileceği belirtilmiştir. Bu bölümde mali bilgiler başlığı altında kullanılan kaynaklara, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, performans bilgileri başlığı altında ise idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verileceği açıklanmıştır.

TÜBİTAK’ın 2013 Yılı Faaliyet Raporunda, faaliyetlere ilişkin bilgi ve değerlendirmelerin yer verildiği “Mali bilgiler” başlığı altında gelir ve gider bütçesinin tahmin ve gerçekleşme rakamlarına, tahmin edilen rakam üzerinde gerçekleşen giderin nasıl finanse edildiği bilgisine yer verilmiştir. Raporda “Performans bilgileri” başlığı altında; yürütülen faaliyet ve projeler açıklanmış, hedef ve göstergelerin gerçekleşme durumu ile sapmaların nedenlerine “Performans sonuçlarının değerlendirilmesi tablosu”nda yer verilmiştir. Söz konusu açıklamalar ve adı geçen tabloda yer verilen bilgiler değerlendirildiğinde;

Veri kayıt sistemlerini değerlendirmek üzere seçilen hedef ve göstergelerden olan “Toplumda BTY Kültürünün Yaygınlaştırılmasını Tetiklemek” isimli hedefe ait “2013 yılında desteklenen bilim merkezi sayısı” isimli gösterge ve göstergeyi ölçmek için kullanılan 6 sayısına ulaşamama sebebi olarak destek programında yeterli bütçe olmaması dışında bir gerekçeye yer verilmediği görülmüştür. Ancak kamu idaresine ait 2013 yılı performans programında söz konusu performans hedefi için faaliyetler ve bu faaliyetlere ilişkin maliyetler hazırlanarak bütçe oluşturulmuştur. Dolayısıyla bütçede yer alan ve maliyetlendirilen hedefe ait faaliyetin ve ilgili göstergenin, bütçe yetersizliği gerekçe gösterilerek gerçekleşmemiş olması şeklindeki bir açıklamanın yeterli olmadığı düşünülmektedir.

Faaliyet ve projeler, belli bir amaca ve hedefe münhasır olmak üzere yönetilebilir ve maliyetlendirilebilir unsurlar olup performans esaslı bütçelemenin de temelini oluşturmaktadırlar. Bir performans hedefine ilişkin faaliyet ve projelerin maliyetlerinin toplamı, performans hedefinin toplam maliyetini göstermekte olup performans esaslı bütçeleme ile kamu idaresinin söz konusu faaliyet ve proje ile ortaya koyduğu ürünün ve hizmetin maliyetinin hem tahsis hem de gerçekleşme bilgisi üretecek şekilde kurgulanması ve yürütülüp raporlanması gerekmektedir.

Dolayısıyla kamu idaresinin, yukarıda yer verilen hedefi ölçmek üzere belirlediği 6 bilim merkezinin desteklenmesi göstergesinin ilgili olduğu faaliyet için tahsis ettiği kaynağının ne kadarını kullandığını/kullanmadığını da raporlaması gerektiği düşünülmektedir.

Yukarıda konu edilen gösterge dışındaki hedeflere ait göstergelerin hedeflenen ve gerçekleşen düzeyleri incelendiğinde; genel olarak gerçekleşmelerin hedefin çok üzerinde olduğu, gerekçelendirmenin ise açılan programlara veya projelere yapılan başvuru sayısının beklenenden fazla olması, yıl içinde yeni programların açılması ve bu programlara beklenenden fazla başvuru olması şeklinde yapıldığı görülmüştür. Ancak bu nevi açıklamalar, idarenin yıl içinde yürüteceği faaliyetleri ve ilgili göstergeleri belirlemede kurumsal kabiliyetini dikkate almadığını düşündürmektedir. Nitekim incelenen veri kayıt sistemine esas “Toplumda BTY kültürünün yaygınlaştırılmasını tetiklemek” hedefine ait göstergelerden bir diğeri olan “Bilim toplum proje çağrılarına yapılan başvuru sayısı” göstergesinde, hedeflenen 320 sayısının 2.893 olarak gerçekleşmesinin ve hedefi %904 aşmasının sebebinin, kurumun kabiliyetlerini ve yeni programlar açmadaki esnekliğini dikkate almaması olduğu düşünülmektedir. Diğer taraftan ilgili hedefi gerçekleştirmek üzere tasarlanan faaliyetler ve bu faaliyetlere ait maliyetlerin gerçekleşme bilgisinin de sunulmamış olması, 320 kişinin başvurması öngörülerek maliyetlendirilen bir faaliyet için %904 fazlasıyla gerçekleşen göstergeye esas faaliyetin maliyetinin ne olduğu sorusunu da akla getirmekte olup faaliyet raporunda bu nevi bilgilerin yer almaması, açıklamaların eksik olarak değerlendirilmesine yol açmaktadır.

Performans programları, idarelerin hangi faaliyet ve projeleri yürüterek performans hedeflerini gerçekleştireceklerini açıklayan metinlerdir. Diğer bir ifadeyle, idarelerin neyi başaracağını stratejik amaç ve hedefler ile performans hedefleri gösterirken faaliyet ve projeler, amaç ve hedeflerin nasıl başarılacağını ifade etmektedir.

Maliye Bakanlığı tarafından e-bütçe sisteminde açılan performans bütçe modülü altında performans izleme ve değerlendirme bölümü, her ne kadar kamu idaresine ait performans programının sağlıklı bir şekilde izlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla geliştirilmiş ve idarelerin kullanımına açılmış olsa da faaliyetler ile ilgili maliyet gerçekleştirmelerinin kaydedileceği bir modülün olmayışı, kamu idaresinin hedeflerine ulaşırken ne kadar kaynak kullanıldığı bilgisinin sağlanmasını engellemektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Bütçe ilkeleri” başlıklı 13 üncü maddesinde; bütçelerin hazırlanması, uygulanması ve kontrolünde uyulacak ilkeler

sıralanmış olup (c) fıkrasında; bütçelerin kalkınma planı ve programlarda yer alan politika, hedef ve önceliklere uygun şekilde, idarelerin stratejik planları ile performans ölçütlerine ve fayda-maliyet analizine göre hazırlanacağı, uygulanacağı ve kontrol edileceği ifade edilmiştir.

Kanun'un yukarıda zikredilen hükmü gereğince, kamu idaresine ait 2013 yılı bütçesi ve bu bütçenin hazırlanmasına temel teşkil eden 2013 yılı performans programında yer alan performans göstergelerine ait faaliyet maliyetlerinin gerçekleşme bilgilerinin izlenmesi ve raporlanması ve denetlenmesi elzem olup bu işlevleri sağlayacak bir sistemin kurulması ve hedef ile gerçekleşme arasındaki farkın detaylarıyla açıklanmasına olanak sağlanması önerilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; hedeflerden sapmaların maliyetine ilişkin değerlendirmelere, denetim raporundaki görüşler doğrultusunda bir sonraki faaliyet raporunda yer verileceğini ifade etmektedir. Ayrıca Maliye Bakanlığı tarafından e-bütçe sisteminde açılan performans bütçe modülünde, 2013 yılı Performans Programında yer alan performans göstergelerine ait faaliyet maliyetlerinin gerçekleşme bilgisinin izlenmesi, raporlanması ve denetlenmesi ile ilgili raporlamaların öngörülmediğini, Maliye Bakanlığı tarafından bu tür raporların hazırlanmasının istenmesi durumunda bir sistem kurulabileceğini de belirtmiştir.

Sonuç olarak; hedeflerden sapmaların maliyetine ilişkin değerlendirmelerin yapılıp yapılmadığı, bir sonraki yıl denetiminde incelenecek olan kamu idaresine ait faaliyet raporundan takip edilecektir. Kamu idarelerine ait bütçelerin ve bu bütçelerin hazırlanmasına temel teşkil eden performans programlarında yer alan performans göstergelerine ait faaliyet maliyetlerinin gerçekleşme bilgilerinin izlenmesi, raporlanması ve denetlenmesini sağlayacak bir yapının, Maliye Bakanlığı'nın hizmete sunduğu e-Bütçe sistemine entegre edilmesi veya kamu idarelerinde faaliyet ve proje ile ortaya konulan ürünün ve hizmetin maliyetinin gerçekleşme bilgisinin takip edileceği bir sistemin kurulması gerektiği düşünülmekte olup bu haliyle TÜBİTAK'ın performans programında yer alan hedef ve göstergeler için ne kadar kaynak kullandığının tespiti yapılamamaktadır.

3. Bölüm Veri Kayıt Sistemleri

Veri kayıt sistemlerine yönelik değerlendirme, aşağıdaki performans hedefleri ve göstergeleriyle sınırlandırılmış olup seçilen hedef ve göstergeler, kamu idaresinin 2013–2017 Yıllarına ait Stratejik Planında yer verilen “Bilim, Teknoloji ve Yenilik (BTY) İnsan Kaynağının ve Toplumda BTY Yetkinliğinin Geliştirilmesine Katkı Yapmak” isimli amaca aittir.

Veri Kayıt Sisteminin Denetlendiği Hedef ve Göstergeler Tablosu:

Performans Hedefi 1:	Desteklenen Bilim İnsanı Sayısını Artırmak
İlgili Performans Göstergeleri:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Desteklenen lisansüstü bursiyer sayısı (ARDEB-BİDEB) (2013-13.440), 2. TÜBİTAK BİDEB Programları ile desteklenen toplam kişi sayısı (2013-18.685)
Performans Hedefi 2:	Toplumda Bilim, Teknoloji ve Yenilik (BTY) Kültürünün Yaygınlaştırılmasını Tetiklemek
İlgili Performans Göstergeleri:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Desteklenen bilim merkezi sayısı (2013-6) 2. Bilim Toplum Proje Çağrılarına yapılan başvuru sayısı (2013-320) 3. Popüler bilim dergilerinin toplam net satış adedi (2013-2000 adet)

Seçilen hedef ve göstergeleri ölçmek için kullanılan veri kayıt sistemi, temel olarak Oracle İş Zekası Programı olup raporlama amacıyla kullanılmaktadır. Dolayısıyla söz konusu programın ve bu programın kullanıldığı göstergelere esas verilerin bulunduğu veri tabanlarında tutulan bilgilerle ilgili değerlendirmeler, TÜBİTAK'ın raporlanan tüm performans bilgilerine uygulanamaz.

Hedef 1'de yer alan Gösterge 1 ve Gösterge 2 için gerçekleşmeyi ölçen ve buna ilişkin performans bilgisi üreten veri kayıt sisteminin, (Tablo 3'teki kriterlere göre) amacına kısmen uygun olduğu sonucuna varılmış olup tespitlere aşağıda yer verilmiştir.

“Desteklenen Lisansüstü Bursiyer Sayısı” isimli Gösterge 1, iki harcama biriminin faaliyetleri ile ilgili olup Araştırma Destek Programları Başkanlığı (ARDEB) ve Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı (BİDEB) birimleri, göstergeyi ayrı ayrı ölçmektedirler. Performans göstergelerinin kaynak veri tabanından alınmasında, Kurumun rapor ve istatistik ihtiyacının karşılanmasını sağlamak amacıyla geliştirilen Oracle İş Zekası Programı kullanılmaktadır. Alınan veriler Bilim Teknoloji Yenilik Politikaları Daire Başkanlığına (BTYPDB) iletilmektedir. Verilerin birleştirilmesi, BTYPDB tarafından Excel Programında gerçekleştirilmektedir.

BULGU 6: ARDEB programları kapsamında desteklenen bursiyer sayısının İş Zekası Programı vasıtasıyla Bilim İnsanı Destekleme Programları (BAYS) Sisteminden çekilmesi sonucunda, birden fazla programda bursiyer olan bir kişinin, göstergenin hesabına da birden fazla dahil edilebildiği görülmüştür.

İş Zekası Programı kullanılarak desteklenen bursiyer sayısı 10 Nisan 2014 tarihinde BAYS Veri Tabanından çekilmiş ve 7839 kişiden 455'nin mükerrer sayıldığı tespit edilmiştir. Bu durum verilerin BAYS'a ya da diğer sistemlere işlenmesinden ziyade, çekilen verinin farklı yorumlanmasından kaynaklanmaktadır. Örneğin; ilgili veriyi çeken görevli, bir kişinin yalnız bir program kapsamında aldığı bursiyerliğin, desteklenen bursiyer sayısı hesabına dahil edilmesi gerektiğini bilmemektedir. Dolayısıyla, bazı kişiler sistemde mükerrer sayılmış ve bursiyer sayısı fazla raporlanmış olmaktadır.

ARDEB programlarının içeriği ve hacmi gereği verilerin yoğun ve karmaşık olmadığı, İş Zekası Programına gerekli formül ve algoritmaların kolaylıkla yüklenebileceği anlaşıldığından, mükerrerliklerin önlenmesi için gerekli çalışmalar yapılması önerilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; bulguda sözü edilen sistem ve verilerde hata bulunmadığını ifade etmiş, bir kişinin aynı yıl içinde farklı dönemlerde farklı projelerde görev alması nedeniyle her proje için aldığı bursun toplama dahil edilebilmesinin mükerrerlik sayılmayacağını bir örnekle açıklamıştır.

Sonuç olarak; kamu idaresinin cevabı üzerine bulguda yer verilen tespitin geçerliliğinin kalmadığı düşünülmektedir.

BULGU 7: Veri kayıt sistemlerinin incelenmesi amacıyla seçilen performans hedeflerinden olan “Desteklenen Bilim İnsanı Sayısını Artırmak” hedefine ait iki göstergeden birisi olan “desteklenen lisansüstü bursiyer sayısı” göstergesinin, diğer göstergenin gerçekleşme bilgisine de dahil edildiği anlaşılmıştır.

Her ne kadar lisansüstü bursiyer sayısı ayrıca izlenmek istense de aynı verilerin iki ayrı performans göstergesi kapsamına dahil edilmesinin yanıltıcı olduğu ve hedefe ait göstergelerin, dolayısıyla gerçekleşmelerin olduğundan fazla algılanmasına neden olduğu da bir gerçektir.

Desteklenen lisansüstü bursiyer sayısı performans göstergesi olarak ayrıca takip edilmek isteniyor ise, “TÜBİTAK BİDEB programları ile desteklenen kişi sayısı” tanımlanmalı ve bu tanıma “desteklenen lisansüstü bursiyer sayısı hariç” ibaresi konularak aynı programlar kapsamında desteklenen kişilerin ikinci kez gösterge ölçümünde dikkate alınmasının önüne geçilmelidir. Diğer yandan, BİDEB’in tüm programlarının bir göstergede yer alması isteniyorsa, dip not konularak BİDEB desteklenen lisansüstü bursiyer sayısının bu verilere dahil olduğu açıklanmalıdır. Aksi takdirde, mevcut performans göstergeleri tanımlarından, açılan programların her iki performans göstergesi verisine esas alındığı/alınmadığı anlaşılamamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; tespite ilişkin yapılan öneri doğrultusunda gerekli değişikliği yapacağını ifade etmektedir.

Sonuç olarak; kamu idaresinin öneri doğrultusunda gerekli düzeltmeyi yapıp yapmadığı bir sonraki yıl denetimlerinde takip edilecektir.

BULGU 8: BİDEB programları ile desteklenen lisansüstü bursiyer sayısının İş Zekası Programı vasıtasıyla raporlanmasında, gösterge ölçümüne esas verinin tanımlanmamış olmasının uygulamada kullanıcılara insiyatif tanıdığı ve kontrol zafiyeti yarattığı düşünülmektedir.

Hedef 1’de yer alan “TÜBİTAK BİDEB Programları ile Desteklenen Toplam Kişi Sayısı” isimli 2 nolu göstergeye ait BİDEB tarafından açılan programlar kapsamında kullanılan veri kayıt sistemleri; BİDEB Başvuru ve İzleme Sistemi (e-BİDEB), lisans ve lisansüstü öğrencilerin bilgilerinin kaydedilmesine yönelik olarak BİDEB Öğrenci Bilgi Sistemi ve Bilim İnsanı Destekleme Programları (BAYS) (BİDEB) olup göstergeye esas veri, BAYS Veri Tabanından, İş Zekası Programı vasıtasıyla raporlanmaktadır.

BAYS BİDEB; BİDEB’in destek verdiği programların (etkinlik programları, burs programları, olimpiyatlar) başvurusunu alma, izleme ve raporlama işlemlerini kontrol etmek amacıyla kullanılmaktadır.

Bulgu konusu performans göstergesi kapsamında çok fazla program bulunmakta ve her bir programa ait bilgiler programın özelliğine göre veri tabanına işlenmektedir. Veriyi oluşturan bilginin karmaşıklığı ise veri tanımlaması yapılarak bertaraf edilmemiş, dolayısıyla

gösterge konusu verilerin kapsam dışında kalmasına, ilgisiz olanların ise dahline sebep olunabileceği görülmüştür.

Örneğin 2203 programı için ilgili yıl içinde desteklenen toplam kişi sayısı, olimpiyatlara katılmaya hak kazanan kişi sayısı olarak tanımlanmıştır. Ancak bu tanımlı verileri konsolide eden program koordinatörü yapmış olup performans gösterge setinde kendi çalışması olarak yer almış olan bu tanım, resmi olarak dokümente edilmemiştir. Mevcut görevli yerine başka bir kişi 2203 programına ilişkin veriyi raporladığında, 2203 programı kapsamında olimpiyatlara katılmaya hak kazanan kişi (39 kişi) sayısı yerine örneğin, olimpiyat eğitimine alınan kişi sayısını (152 kişi) esas alabilecek, dolayısıyla veriyi yanlış raporlaması her zaman mümkün olabilecektir.

Diğer taraftan desteklenen kişi sayısından ne anlaşılması gerektiği konusunda da tereddütler oluşmuştur. Zira konu ile ilgili yapılan ilk görüşmede” desteklenen kişi sayısı, desteklenme kararı alınan kişi sayısıdır” şeklinde ifade edilse de 2013 yılı sonunda yapılan başvurulara ilişkin destekleme kararının 2014 yılının başında verildiği ancak kararın 2013 yılında verilmiş gibi hesaplamaya dahil edildiği örnekler de görülmüştür. Tüm bu tespitler raporlanan göstergenin doğruluğu hususunda tereddüde düşülmesine neden olmuştur. Ancak, hasıl olan tereddüt veri kaynağından ve kullanılan raporlama aracından ziyade göstergenin ölçümüne esas kriterlerin iyi tanımlanmamış olması ya da kişiler tarafından belirlenen tanımların resmi bir belgeye dayandırılmamış olmasından kaynaklanmaktadır.

Sonuç olarak;

Performans göstergesinin ve ölçüme esas veri tanımının açıkça yapılması ve resmi olarak belgelendirilmesi ve aynı zamanda her program için desteklenen bursiyer sayısından ne kastedildiğinin İş Zekası Programına algoritma olarak yüklenmesi gerekmektedir. Bu sayede verinin yorumlanması kişilerin inisiyatifinden çıkarılarak kontrol zafiyetinin önüne geçilebilecektir.

Aynı zamanda, her bir performans göstergesi için alınacak verinin tanımı ve içeriğinin ayrıntılı olarak BTYPDB’de ve ilgili birimlerde manuel ya da elektronik olarak bulundurulması önerilmektedir. Zira, onaylı ve tanımlanmış veri olmaması ve sisteme entegre edilmemesi, raporlama yapan kişiye sınırsız yorum gücü bırakmaktadır.

Diğer taraftan bir sonraki yıl destekleme kararı çıkan kişilerin başvuru yılıyla ilişkilendirildiği hususunun göstergelerin anlaşılabilirliğini sağlaması açısından, ilgili yıl performans programında gösterge tanımlarına “yıl içinde desteklenen kişi sayısı ve (...) yılı sonunda başvurusu alınıp ertesi yıl destek kararı verilen kişi sayısı” şeklinde bir dipnot olarak yer verilmesi önerilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; bulguda yer verilen hususlara katıldığını ve yapılan önerinin değerlendirileceğini ifade etmektedir.

Sonuç olarak; kamu idaresinin öneriyi dikkate alacağı yönündeki açıklamaların uygulanıp uygulanmadığı hususu, izleyen yıl denetimlerinde kontrol edilecektir.

BULGU 9: BİDEP Programları ile desteklenen lisansüstü bursiyer sayısının ölçümünde, burs ödemesi tamamlanmış ancak dosyası kapanmamış kişilerin desteklenen kişi sayısına dahil edildiği görülmüştür.

Yapılan görüşmelerden, BİDEB olarak performans göstergesine ilişkin verinin raporlanmasında önem verilen konunun, desteklenme ifadesi olduğu ve bunun bir süreç olarak ele alındığı, kişinin dosyasının takipte olmasının halen BİDEB uzmanları tarafından o kişiye ilişkin mesai harcandığı anlamına geldiği, bu nedenle, o kişinin TÜBİTAK BİDEB programları kapsamında desteklenen kişi olarak kabul edilmesinde kişinin dosyası kapatılıncaya kadar herhangi bir sakınca görülmediği bilgisi edinilmiştir. İlgililer tarafından yapılan açıklama dikkate alındığında, tereddüt konusu hususun aydınlatılmadığı düşünülmektedir. Zira söz konusu gösterge için öngörülen faaliyet ve faaliyete ait maliyet tablosunda, hem personel giderleri için hem de cari transfer kaleminden bursiyerlere ödeme yapılması için ödenek tahsisi söz konusudur. Dolayısıyla 2013 yılında desteklenen bursiyer göstergesinde tahmin edilen sayı ile gerçekleşen sayı bütçede bir rakama tekabül etmektedir.

Sonuç olarak, desteklenen bursiyerlere ödeme yapılmaması göstergeye esas sayıyı değiştirdiği gibi tahsis edilen ödenekten yapılan kullanımları da etkileyecektir. Kaldı ki personelin, kapanmamış dosyalarda harcadığı mesainin karşılığı da ilgili faaliyet maliyet kalemleri içine eklenmiş olup bursiyer sayısının hesabına bu gerekçeyle ilgili bursiyerlerin dahil edilmesinin izahının güç olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; BİDEB programlarından destek alan bir kişinin sadece bir defa o yıl içinde desteklenen kişi sayısına (o da başvuru yaptığı yıl dikkate alınarak) dâhil edilmekte olduğunu, kendisine sağlanan burs süresi ile yükümlülüğünün devam ettiği (eğitimi tamamlayana, mecburi hizmetini bitirene, final raporunu teslim edene kadar geçen süre vb.) sürede ise toplam desteklenen kişi sayısına dâhil edildiğini, “TÜBİTAK BİDEB Programları İle Desteklenen Toplam Kişi Sayısı” ve “Desteklenen Lisansüstü Bursiyeri Sayısı” performans göstergeleri kapsamında sadece toplam desteklenen kişi sayısının verildiğini ifade etmektedir.

Sonuç olarak; kamu idaresinin yapmış olduğu açıklama değerlendirildiğinde, performans programında yer alan ve 2014 yılında desteklenmesi öngörülen lisansüstü bursiyer sayısına ulaşmada kullanılan kriterler, bütçeye konulan rakamın içeriğinin belirlenmesinde neyin esas alındığı hususunda tereddütler oluşmaktadır. Dolayısıyla daha önceki bulgularda da ifade edildiği üzere, yine gösterge tanımlarının açık ve anlaşılır olmamasının yorumlara yol açtığı düşünülmekte ve kamu idaresinin açıklaması yeterli görülmemektedir.

Hedef 2’de yer alan “Desteklenen bilim merkezi sayısı” isimli Gösterge 1 ve “Bilim Toplum Proje Çağrılarına yapılan başvuru sayısı” isimli Gösterge 2 için gerçekleşmeyi ölçen ve buna ilişkin performans bilgisi üreten veri kayıt sisteminin, (Tablo 3’teki kriterlere göre) amacına uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

4003 Bilim Merkezleri Kurulması Destek Programından yararlanmak isteyen büyükşehir belediyeleri, bilim merkezi kurma isteklerini TÜBİTAK’a ilettikleri zaman kendileri ile sözleşme öncesi Ön Protokol imzalanmaktadır. Ön Protokol imzalanan Büyükşehir Belediyeleri, Bilim ve Toplum Daire Başkanlığı (BİTO) tarafından açılan Çağrı Destek Metninde belirtilen gereklilikleri yerine getirdikten sonra kendileri ile Bilim Merkezi Kurulması Sözleşmesi imzalanmaktadır. Göstergede yer alan “desteklenen” ifadesi de imzalanan sözleşme sayısını belirtmektedir.

4003 kodlu Bilim Merkezleri Kurulması Destek Programı kapsamında desteklenen projelerle ilgili bilgiler (ödeme hariç) BAYS-(ARDEB) sistemine kaydedilmektedir. Ancak performans göstergesinin oluşturulmasında, veri kayıt sistemi olan BAYS’tan yararlanılmamaktadır. Manuel-dosyalama sistemi üzerinden gösterge sayısı hesaplanmaktadır.

Bilim Toplum Proje Çağrılarına yapılan başvuru sayısı isimli gösterge; yıl içinde

BİTO tarafından açılan çağrı programlarına yapılan toplam başvuru sayısı göz önünde bulundurularak hesaplanmaktadır.

4000 kodlu çağrılara yapılan proje başvuru bilgileri, Desteklenen Projeler (ARDEB)-BAYS sistemine kayıt edilmekte olup, bu bilgiler İş Zekâsı Programıyla birlikte raporlanabilmektedir.

4006 TÜBİTAK Bilim Fuarlarının proje başvuruları bilimiz.tubitak.gov.tr adresinden alınmakta olup, bu bilgiler BAYS ile entegre olduğundan yine başvuru sayısı bilgileri İş Zekâsı Programı ile çekilebilmektedir.

5000 kodlu çağrılara ilişkin performans göstergelerinin takibi ise Kitaplar Müdürlüğü birimi bünyesinde BAYS ve İş Zekâsı Programları kullanılarak gerçekleştirilmektedir.

4000 ve 5000 kodlu çağrılara ilişkin başvuru bilgilerini birimlerden alıp birleştirmek görevi ise BİTO Mali Denetlemeler ve Sözleşme Müdürlüğü (MADES) birimi çalışanı tarafından yerine getirilmektedir.

Hedef 2’de yer alan “Popüler Bilim Dergilerinin Net Satış Adedi” isimli performans göstergesini ölçen ve buna ilişkin performans bilgisini üreten veri kayıt sisteminin amaca uygun olup olmadığı değerlendirilememiş olup tespiti aşağıda yer verilmiştir.

BULGU 10: “Popüler Bilim Dergilerinin Net Satış Adedi” isimli performans göstergesini ölçen ve buna ilişkin performans bilgisini üreten veri kayıt sisteminin amaca uygun olup olmadığı, göstergenin takibinden ve raporlanmasından sorumlu olan kişinin değişmesi ve yerine gelenin de sürece hakim olmaması nedenleriyle teyit edilememiştir.

Söz konusu gösterge, BİTO tarafından internet yoluyla veya dağıtıcı firma kanalıyla satışı gerçekleşen dergi sayısı dikkate alınarak hesaplanmaktadır.

Kullanılan programlar, e-Satış, Barkod Sistemi, Popüler Bilim Kitapları Yönetim Sistemi ve Dergiler/Kitaplar/Abone Stok/Satış Sistemi olup göstergeye esas veri, Dergiler/Kitaplar/Abone Stok/Satış Sisteminden İş Zekâsı Programıyla raporlanmaktadır.

BTYPDB'den alınan performans göstergesi sorumluları listesinde görevli olan kişinin Şubat 2014 tarihinde ücretsiz izne ayrılmış olması ve yerine bakan kişinin sürece hakim olmaması, performans göstergesine ilişkin verinin kayıtları tutan birimden sözlü olarak temin edilip BTYPDB'ye raporlanması nedeniyle göstergeyi ölçen ve buna ilişkin performans bilgisini üreten veri kayıt sisteminin amaca uygun olup olmadığı tarafımızca değerlendirilememiştir.

Kamu idaresi cevabında; uygulamada Popüler Bilim Dergileri Net Satış Adedinin, dağıtıcı firmaya satılması için teslim edilen dergi sayısından satışı yapılamadan dağıtıcı firma tarafından iade edilen dergi sayılarının çıkarılması ile bulunduğunu ve dağıtıcı firmanın iade ettiği dergilerin irsaliye ve fatura düzenlenerek TÜBİTAK deposuna teslim edildiğini belirtilerek iade edilen bu dergi miktarlarının, "Bilim ve Toplum Daire Başkanlığı Dergiler/Kitaplar/Abone Stok/Satış Sistemi"ne kaydedildiğini ifade etmektedir. Ayrıca bu sürecin dağıtıcı firmanın sistemiyle de teyit edildiğini ve verilerin raporlanmasının kişiden bağımsız olduğunun düşünüldüğünü de belirtmektedir.

Sonuç olarak; 2013 Yılı TÜBİTAK Faaliyet Raporunda açıklanan Popüler Bilim Dergileri Net Satış Adedi rakamına nasıl ulaşıldığı, bulguda belirtilen nedenlerden dolayı teyit edilemediğinden söz konusu performans bilgisini üreten veri kayıt sisteminin, amaca uygun olup olmadığı da değerlendirilememektedir.

4. Bölüm Diğer Hususlar

BULGU 11: TÜBİTAK 2013–2017 Yılları Stratejik Planı hazırlayan, performans hedef ve göstergelerini takip eden birim ile Planın uygulama dilimlerinden olan 2013 Yılı Performans Programının hazırlayan birimin farklı olması uygulamada sorunlara yol açmaktadır.

Stratejik plan doğrudan kurum Başkanına bağlı olarak çalışan BTYPDB tarafından hazırlanırken, performans programı Mali Hizmetler Daire Başkanlığı bünyesindeki Bütçe ve Performans Müdürlüğüne düzenlenmektedir.

Kamu idaresine ait Stratejik Plan hazırlanırken Stratejik Planda yer alan Maliyet Tablosu ve Kaynak Tablosunda, Orta Vadeli Mali Planda belirlenen ödenek tavanlarının aşılmasının mümkün olmayacağı ilkesi dikkate alınmamıştır. Keza, Kalkınma Bakanlığının aynı yöndeki görüşü üzerine BTYPDB, Bütçe ve Performans Müdürlüğünün yönlendirmesi

ile Stratejik Planın Stratejik Plan Maliyet Tablosu verilerini ödenek tavanlarına çekerek yeniden düzenlenmiş ancak yeniden düzenlenen Stratejik Plan Kaynak Tablosu yeni stratejik plana konulmamıştır. Özetle, ilgili mevzuata göre Stratejik Planın Performans Programına ışık tutması ön görülmüşken, uygulamada Performans Programı Stratejik Planı yönlendirmiş olup kamu idaresinin iki birim arasında eşgüdümü ve iletişimi sağlayacak önlemler alması önerilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; bulguda yer verilen tespit ve öneri doğrultusunda işlem yapılacağını belirtmiştir.

Sonuç olarak; kamu idaresi aksaklıkların yaşanmaması için gerekli çalışmaları yapacağını ifade ettiğinden, izleyen yıl denetimlerinde iki birim arasındaki eşgüdüm ve iletişimin sağlanıp sağlanmadığı kontrol edilecektir.

5. Bölüm Genel Değerlendirme

TÜBİTAK 2013 Yılı Performans Bilgisi Denetimi sonucunda;

- Kamu idaresine ait Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporunun bulunduğu ve bu üç dokümanın birbiriyle tutarlı olduğu,
- Stratejik Planın mevzuatın gerektirdiği süreçler tamamlanmadan kabul edildiği ve süresinde yayımlanmadığı (Bulgu 1),
- Stratejik Plan ve Performans Programının, mevzuatta belirtilen içeriğe tam anlamıyla uyumlu olacak biçimde hazırlanmadığı (Bulgu 2-3),
- Faaliyet Raporunun raporlama gerekliliklerine uyduğu ancak Stratejik Plan ve Performans Programının raporlama gerekliliklerine kısmen uyduğu,
- Performans Programı ve Faaliyet Raporunda yer alan performans bilgisi içeriğinin Tablo 2’de belirtilen denetim kriterlerine kısmen uyduğu (Bulgu 4-5),
- Performans bilgisinin yönetilmesine yönelik açık iç politikaların ve süreçlerin bulunduğu,
- Performans bilgisinin yönetilmesine ilişkin kurum içi sistematik haberleşme kanallarının genel olarak mevcut olduğu
- 2013 yılı Performans Programında yer alan göstergeler arasından seçilen göstergelerin gerçekleştirmelerini ölçen ve buna ilişkin performans bilgisi üreten

veri kayıt sisteminin tablo 3'teki kriterlere kısmen uyduğu (Bulgu 7-8-9)

- Hedef 2'de yer alan gösterge 1 ve gösterge 2 için gerçekleştirmeleri ölçen ve buna ilişkin performans bilgisi üreten veri kayıt sisteminin tablo 3'teki kriterlere uyduğu,
- Hedef 2 'de yer alan "Popüler Bilim Dergilerinin Net Satış Adedi" isimli performans göstergesini ölçen ve buna ilişkin performans bilgisi üreten veri kayıt sisteminin amaca uygun olup olmadığının değerlendirilemediği (Bulgu 10),

Sonucuna varılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>